

- Pripažįsta...
Bimbos žaibai
Vietoj atostogų...

Keturi laivai Atplaukia Bostoną

Antradienį, rugpiūčio 9 d., 8 val. ryta į Commonwealth uostą, So. Boston, iplauks Jung. Valstybių Armijos laivas "General Hann" su 850 keleivių...

Kiti Armijos laivai atplauks į tą patį uostą sekančiais: laivas "General Sturgis" ketvirtadienį, rugpiūčio 11 d. su 812 keleivių...

Atvyksta nemažas skaičius ir lietuvių tremtinių. Atvykstančiųjų sąrašai skelbiami "Darbininke".

Daugiau Armijos laivų plaukia į New Yorką ir New Orleans. Tačiau į pastarąjį uostą plaukia mažžiausia laivų.

Į Bostono uostą laivai iplaukia apie 8 valandą ryta. Atvykusius pasitiks Massachusetts Displaced Persons Komisijos nariai...

Atremdamas šį "kapitalistinės propagandos" užmetimą, raudonasis apžvalgininkas teigia: "Tie visi dalykai nėra vienos ar kitos šalies, vienos ar kitos sistemos požymis..."

Kaip matome, "Liaudies Balsas" pripažįsta ir terora, esantį Sovietų Sąjungoje, ir religijos persekiojimą ir geležinę uždangą, tepasiteisindamas, kad "klasių kova eina visur" ir klausdamas: "Kur to nėra?"

Taip, klasės visur yra, tik ne visur yra Sibiras, NKVD ir Hitlerio pavyzdžio kacetai.

Be to, "L. B." redaktorius norisi priminti, kad už tokį pripažinimą jis gali pakliūti į labai, o labai didelę "tėvelio Stalino" nemalonę...

Kitame to paties "L. B." numeryje (929), kolumnoje: "Ka kiti rašo ir sako", cituojamos žaibų pilnos Amerikos komunistinio bimbalo (Bimbos) mintys, kur puolamas Popiežius Pijus XII-tasis už paskelbimą ekskomunikos, kuria ekskomunikuojami visi komunistai ir jų pakalikai.

Be kita ko, A. Bimba išreiškia savo mintyse šitokį grąšinimą: "Čekoslovakijos vyriausybė jau pareiškė, kad tie kunigai, kurie pldys Vatikano, tai yra, svetimos valstybės valdovo, įsakymą, papildys išdavystę. Jie bus skaitomi savo šalies išdavikais. O kas laukia išdavikų, kiekvienam aišku". (Pabraukimas — mano Pr. Al.).

Ypač komunistinės diktatūros kraštuose... — dar norėtųsi pridurti.

Kaip praneša Toronto dienraštis "The Globe and Mail", šiuo metu Čekoslovakijos mokyklų mokiniai paleisti atostogų. Bet mokytojai — turės ir toliau dirbti...

Ką? — gal kai kas paklaus. Nagi, komunistinės Čekoslovakijos švietimo ministeris Zdenek Nejedly, vietoj atostogų, mokytojams davė kitokio darbo. Jie turės studijuoti, "polit-gromatą". Atseit, turės patys mokytis politiniuose kursuose...

Kitame to paties "L. B." numeryje (929), kolumnoje: "Ka kiti rašo ir sako", cituojamos žaibų pilnos Amerikos komunistinio bimbalo (Bimbos) mintys, kur puolamas Popiežius Pijus XII-tasis už paskelbimą ekskomunikos, kuria ekskomunikuojami visi komunistai ir jų pakalikai.

Be kita ko, A. Bimba išreiškia savo mintyse šitokį grąšinimą: "Čekoslovakijos vyriausybė jau pareiškė, kad tie kunigai, kurie pldys Vatikano, tai yra, svetimos valstybės valdovo, įsakymą, papildys išdavystę. Jie bus skaitomi savo šalies išdavikais. O kas laukia išdavikų, kiekvienam aišku". (Pabraukimas — mano Pr. Al.).

Ypač komunistinės diktatūros kraštuose... — dar norėtųsi pridurti.

Kaip praneša Toronto dienraštis "The Globe and Mail", šiuo metu Čekoslovakijos mokyklų mokiniai paleisti atostogų. Bet mokytojai — turės ir toliau dirbti...

Ką? — gal kai kas paklaus. Nagi, komunistinės Čekoslovakijos švietimo ministeris Zdenek Nejedly, vietoj atostogų, mokytojams davė kitokio darbo. Jie turės studijuoti, "polit-gromatą". Atseit, turės patys mokytis politiniuose kursuose...

Kitame to paties "L. B." numeryje (929), kolumnoje: "Ka kiti rašo ir sako", cituojamos žaibų pilnos Amerikos komunistinio bimbalo (Bimbos) mintys, kur puolamas Popiežius Pijus XII-tasis už paskelbimą ekskomunikos, kuria ekskomunikuojami visi komunistai ir jų pakalikai.

Be kita ko, A. Bimba išreiškia savo mintyse šitokį grąšinimą: "Čekoslovakijos vyriausybė jau pareiškė, kad tie kunigai, kurie pldys Vatikano, tai yra, svetimos valstybės valdovo, įsakymą, papildys išdavystę. Jie bus skaitomi savo šalies išdavikais. O kas laukia išdavikų, kiekvienam aišku". (Pabraukimas — mano Pr. Al.).

kovoje su raudonuoju amaru — komunizmu. Jis atsakydamas į užmetimus, kad jo valdžia padarė daug klaidų, sakė, "taip" "ją galima būtų kaltinai už skrymus ir praleidimus" praelyt, bet šiandien Kinija visomis jėgomis kovoja komunistų agresija.

Kinijos tautos laisvė yra svarbi viso laisvo pasaulio egzistencijai. Reikia gelbėti ne tik Kiniją, bet ir visą Aziją.

Joseph W. Martin, respublikonas, iš Massachusetts, pareiškė, kad nežiūrė, kas buvo praelyt, "tikėdami, kad trečiojo pasaulinio karo sėkla jau pasėta Azijoje, mes pasiūlome kooperavimą".

Pakels Tarifa Pašto Atvirukų

Washington — Atstovų Rūmų pašto reikalų komisija laikinai sutiko pakelti tarifą (kainą) pašto atvirukų iš vieno cento į du centus.

Jugoslavija pasirašė sutartį su Italija

Roma — Praneša, kad Jugoslavijos Tito valdžia pasirašė sutartį su Italija. Tas labai suerzino Maskvą.

Maskva ir jos sudarytas Kominformas dar smarkiau pradėjo pulti Jugoslavijos Tito valdžią. Tito sako, kad Jugoslavija yra pasirošius atremti užpuolikus. Jis pirmą kartą įvardijo Rusiją kaip Jugoslavijos priešą.

Komunistai Pradėjo Karą Korejoje

Korejiečiai sulaukė išiveržėlius

Secul, Koreja — Pereitą savaitę šiaurinės Korejos dvi komunistų divizionai perėjo sieną ir išiveržė į pietinės Korejos teritoriją. Sakoma, kad komunistams pavyko sunaikinti pasienyje buvusias korejiečių jėgas.

Korejos valdžia tuojau pasiuntė savo karines jėgas ir išiveržėlius raudonuosius sulaukė. Korejos valdžia atsišaukė į Jungtines Tautas, prašydama pagalbos.

Ir ne tik mokytojai, bet ir vaikų tėvai turės tuos kursus lankyti... Mat, esą, reikalinga ir jie supažindinti su nauja politine tvarka, kad galėtų būti "pagelbininkais" mokytojams ir kad "pasekmingiau" jaunoji karta būtų supažindinta su nauja Čekoslovakijos "demokratija"...

Komunistų organas "Rude Pravo" šiems kursams skiria labai didelę reikšmę ir atkreipia ypatingą dėmesį į tai kaip mokytojų, taip ir vaikų tėvų... Taigi, "Pirmyn, vergai nužemintieji!"... Pr. Al.

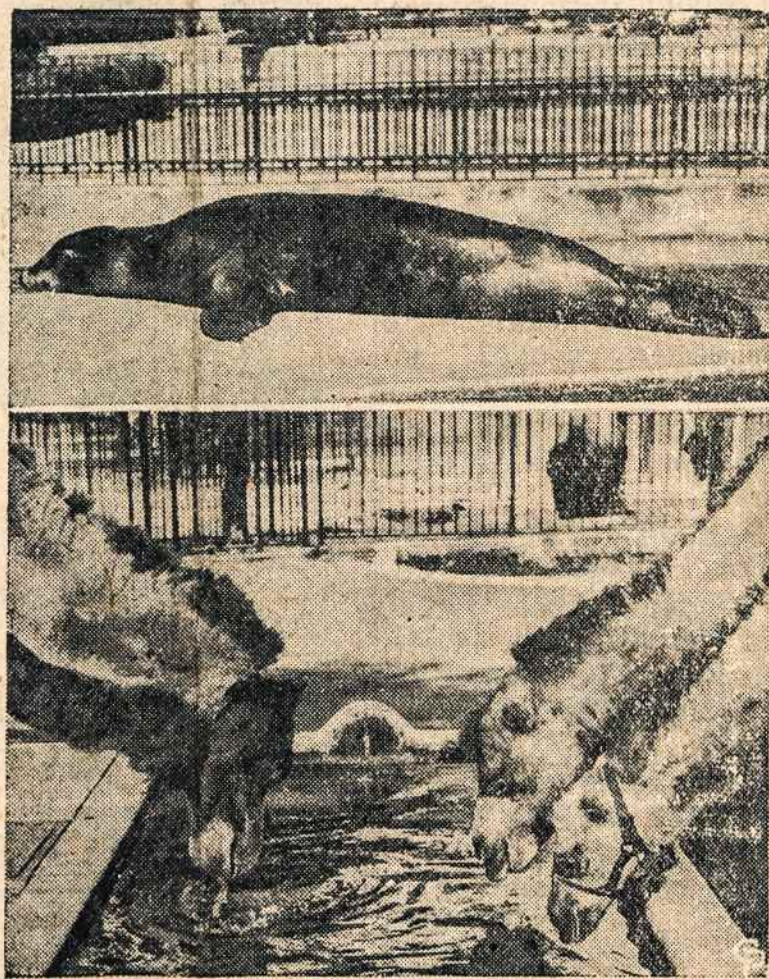
Koreja ir kitos Pacifiko kraštų valdžios planuoja sudaryti Pacifiko Sąjungą, panašiai kaip yra sudaryta Šiaurės Atlanto Sąjunga apsigynimui nuo užpuoliku.

Pramatoma, kad komunistų išveržimas į pietų Koreją yra Maskvos planas.

Rusija Nori Gauti Du Bilijonus Dolerių Paskolos

Lake Success, N. Y. — Sovietų Rusijos diktatoriaus Stalinas ištiesęs taikos ranką Jung. Valstybėms. Jam reikalingi pinigai ir kitoki daiktai pasirošimui karui, nors jis taip nesako, bet jau visi supranta kruvinojo diktatoriaus kalbą.

Sovietai nori gauti iš Amerikos net \$2,000,000 paskolos. Gavę paskolą, pasistatytų daugiau lėktuvų, karo laivų; daugiau žmonių išdeportuotų į Sibirą vergiškiems ir priverstiniams darbams.

Gyvuliai New York's Central Parke, Zoologijos sode, laike karščių. Kupranugariai vedinasi gerdami vandenį, kai tuo tarpu vargšas senas jūrų lokys guli sapnuodamas apie ledų kalnus savo tėvynėje.

KINIJOS VALDŽIA PASIUNTĖ PROTESTĄ RUSIJAI

Canton, Kinija — Kinijos nacionalistų valdžia pasiuntė griežtą protestą Sovietų Rusijai už tai, kad ji pasirašė prekybos sutartį su komunistine Mandžiūrija.

Kaip žinoma, buvo pranešta, kad Sovietų Rusija pasirašė vieniem metam prekybos sutartį su "Mandžiūrijos Liaudies Demokratiniais autoritetais". Maskvos diplomatai, gavę protestą, aiškinasi, kad sutartis buvo padaryta su "autoritetais", o ne su kiniečių komunistų valdžia.

Kinijos nacionalistų valdžia savo protesto notoje aiškiai pasako, kad Sovietų Rusija sulaužė sutartį, pasirašytą 1945 m., ir kad Rusija bus atsakominga už visas pasekmes.

Pagal 1945 m. sutartį Rusija turi specialias privilegijas Mandžiūrijoje, bet už tai ji pripažino Mandžiūrijos teritoriją Kinijos nacionalistų valdžiai, ir taip pat sutiko duoti nacionalistų valdžiai visokeriopą pagalbą.

Taigi Sovietų Rusija ir vėl sulaužė sutartį. Dar kartą parodė, kad sutartis jai neverta nė to popierio, ant kurio ji pasirašė.

Suvažiavo Europos Parlamento Atstovai

Strasbourg, Prancūzija — Šis miestas pasipuošė vėliavomis ir spalvuotais ženklais Europos parlamento susirinkimo progai. Atvykusieji atstovai iš Vakarų Europos kraštų labai karštai sveikinami ir priimami.

Tai pirmas Europos valstybių tarybos suvažiavimas. Daug ko laukiama iš šio suvažiavimo. Tačiau nesitiki, kad Aristide Briand'o sąjonei sudaryti Europos Jungtines Vals-

tybes šį kartą išsipildytų. Sovietų Rusija į šią tarybą neįeina. Delegacijose komunistų taip pat nėra. Tačiau komunistai bandys savo propagandą paskleisti.

Tarybos sesijos prasidės trečiadienį, rugpiūčio 10 d.

Belgijos premieras Spaak labai daug tikisi iš šios tarybos suvažiavimo. Jis turi viltį, kad Europa bus suvienyta.

Mėgins Pritraukti Ir Korėją Prie Pacifiko Antikomunistinio Pakto

Canton, Kinija — Centralinės agentūros žinių pranešimu generalisimus Chiang Kai-shek rugpiūčio 4 d. iš Formozos išvyko į Korėją, kur jis mėgins prikaltinti Pietinės Korėjos valdžią, kad ji prisidėtų prie Pacifiko tautų pakto, nukreipto prieš komunizmą Pacifike.

NUOTRUPOS

Respublikonų partijos centro komiteto nauju pirmininku išrinktas Guy George Gabrielson, stambus pramonininkas.

Čekoslovakijos komunistinės valdžios pašto ministeris uždraudė vartoti pašto ženklus su Dr. Eduardo Benešo ir Tomo Masaryko paveikslais.

Jung. Valstybių Senatas 55 balsais prieš 36 atmetė pasiūlymą duoti Ispanijai 50 milijonų dolerių iš Maršalo plano fondo.

Britanijos prestižas Vokietijoje yra labai žemai nupuolęs. Kaikurie aukštieji viršiminkai pripažįsta, kad jie neteko žmonių pasitikėjimo zonoje.

Kaip Buvo Bolševikų Vykdomi Paskiausieji Trėmimai Lietuvoje

Bolševikų teroro priemonės. — Slaptas pasiruošimas trėmimams. — Sužinoję, moterys su vaikais nakvoja miškuose. — Talkininkauja vietos komunistai. — Stengiasi nuraminti gyventojus. — Žmones apėmė apatija. — Baisioji diena. — Negirdėto barbariško operacijos. — Komunistai puotauja ir kelia orgijas ant nelaimingųjų ašarų. — Partizanų statistika.

Bolševikų teroro priemonės

Žiauriausia bolševikų teroro priemonė yra ištremimas į Sibirą. Šią priemonę rusai naudoja savaime krašte, o dar žiauresniu būdu ją taiko pasigrobtame svetimame. Keleiviams yra tekę matyti traukinius, kuriais vežė tėvus į vieną pusę, motinas į antrą ir vaikus į trečią pusę. Okupavę Lietuvą bolševikai, nepamiršo šių priemonių, ir jau pirmosios okupacijos metu išvežė iš Lietuvos Sibiran 45,000 žmonių. Ši biauur darba tęsia dar su didesniu uolumu antrosios okupacijos metu.

Bovo daug lengvatikių, kurie artėjant frontui sakė, jog bolševikai jau yra sušvelninę režimą krašto viduje. Kaip skaudžiai jie turėjo nusivilti! nes, praėjus penkeriems okupacijos metams, jau penki trėmimai: 1945 met. rugsėjo mėn., 1946 met. vasario 16 d., 1947 m. gruodžio 19 d., 1948 m. gegužės mėn. 22 d. ir 1949 met. kovo 24-27 d.d. Čia paliesime tik pastutiniuosius du trėmimus, kurie buvo patys didžiausi ir skaudžiausi Lietuvai.

1948 met. pradžioje pasirodė visoje Lietuvoje iš Maskvos atvykusios MVD apklaussinėjamas tiesiogikarinės grupės. Karininkai užsidarė kažką nepaprastai slaptai dirbo, nekalbėdama per artimiausią prisileisdami net pačius patikimiausius iš us ko-

Slaptas pasiruošimas trėmimams
1948 met. pradžioje pasirodė visoje Lietuvoje iš Maskvos atvykusios MVD apklaussinėjamas tiesiogikarinės grupės. Karininkai užsidarė kažką nepaprastai slaptai dirbo, nekalbėdama per artimiausią prisileisdami net pačius patikimiausius iš us ko-

Talkininkauja vietos komunistai

Nė vienas asmuo nebuvo apklaussinėjamas tiesiogikarinės grupės. Karininkai užsidarė kažką nepaprastai slaptai dirbo, nekalbėdama per artimiausią prisileisdami net pačius patikimiausius iš us ko-

Žuvo 4,600 Žmonių Žemės Drebėjime

Padarė \$20,000,000 medžiaginių nuostolių

Quito, Ekuadorius — Pereitą penktadienį įvyko čia smarkus žemės drebėjimas, kuris palietė daugiau kaip 1,500 ketvirtainių mylių sritį Andes kalnuose.

Žemės drebėjimas buvo smarkus ir stiprus. Namų griuvėsiuose iki šiol rasta daugiau kaip 4,600 užmuštų žmonių ir tūkstančiai

munistus. Kilo įvairiausių spėliojimų. Pirmiausiai buvo pagalgvota, kad tai yra ruošiami mobilizaciniai planai. Tas gandas visiems pakėlė ūpą, nes Lietuvoje nieko labiau nelaukiama, kaip karo. Tai tvirtino tyčiomis ir vietiniai komunistai, tačiau laikui bėgant paaikškėjo, kad rusai ruošia naują didžiulį trėmimą į Rusijos gilumą.

Sužinoję, moterys su vaikais nakvoja miškuose

Visus apėmė nepaprasta baimė. Darbas krito kiekvienam iš rankų. Gyventojai nakčiai pasilindavo iš namų. Kiekviename krūme, miškelyje ir didesniuose miškuose knibždėjo moterys su vaikais, vyrai ir seneliai. Visi nenakvodavo namuose.

Sunku apsaakyti tą šiurpų vaizdą, kai tekdavo matyti moteris su sušalusiais mažyčiais vaikais nakvojančias laukuose, lietui lyjant. Daugelis vaikų persalę pradėjo sirgti, ypač naujagimiai. Tuo tarpu rusų karininkai pradėjo šliaužioti po kraštą, tardydami vietinius gyventojus ir rinkdami apie juos žinias.

Talkininkauja vietos komunistai

Nė vienas asmuo nebuvo apklaussinėjamas tiesiogikarinės grupės. Karininkai užsidarė kažką nepaprastai slaptai dirbo, nekalbėdama per artimiausią prisileisdami net pačius patikimiausius iš us ko-

Žuvo 4,600 Žmonių Žemės Drebėjime

Padarė \$20,000,000 medžiaginių nuostolių

Quito, Ekuadorius — Pereitą penktadienį įvyko čia smarkus žemės drebėjimas, kuris palietė daugiau kaip 1,500 ketvirtainių mylių sritį Andes kalnuose.

Žemės drebėjimas buvo smarkus ir stiprus. Namų griuvėsiuose iki šiol rasta daugiau kaip 4,600 užmuštų žmonių ir tūkstančiai

Kaip Buvo Bolševikų Vykdomi Paskiausieji Trėmimai Lietuvoje

Pradžia 1-me puslapyj Tamsesniems žmo n e m s rusai, gerai įgązdinę, kišo pasirašyti kažkokius lapus, kurie paskui pasirodė prie išvežimo bylos. Tačiau daugiausiai apie tai žinių suteikė vietiniai de-generatai, tai yra komu-nistai ir "stribai", kurie labai užinteresuoti, kad kuo daugiausiai būtų išve-žimų, nes jie tuo atvėju gauna pasiplėšti išvežtųjų turto. Žinios buvo renka-mos apie visus gyventojus ir nebuvo galima spėti, ką palies išvežimas.

Stengiasi nuraminti gyventojus

Bolševikai pajutę, kad gyventojai yra dėl to la-bai susijaudinę, darė mi-tingus, į kuriuos prievarta suvartytus gyventojus stengėsi nuraminti, saky-dami, kad jokių vežimų nebus, kad tuos gaudus a-pie trėmimus skleidžia tik liaudies priešai, kurie nori pakirsti tarybinės valdžios orumą. Tačiau žmo-nės, žinodami seną aksio-mą (savaimi suprantamą tiesą. Red.), kad, jeigu komunistas sako balta, tai žinok, jog ten yra juo-džiausia spalva, ir tuo ne-patikėjo, o dar labiau pra-dėjo slapstyti.

Tačiau laikas slinko ir žmonės pasidarė labai a-patiški, pavargo bėsislap-stydami ir pradėjo namuose nakvoti, nors kaip tik tuo laiku didesniuose miestuose pradėjo mobili-zuoti auto mašinas. Trė-mis, keturiomis dienomis prieš išvežimą visus miš-kus užplūdo rusų kariuo-menė, kuri krėtė miškus, neva partizanų ieškoda-ma. Tai žmones labai į-baugino, ir bailesnieji pradėjo kalbėti, kad laike išvežimų vistiek nebus galima pasislėpti.

Žmones apėmė apatija

Rusai apsigyveno pas ūkininkus ir naktimis di-džiausiomis gaujomis, ta-rytum išalkusios vilkų bandos, šliaužiojo po apy-linkes. Plentais laktė daugybė mašinų ir šar-vuocių. Visų ūpas dar la-biau krito. Kiekvienas laukė: "Kada ir už ką". Žmonės tarytum pritrenk-ti, slankiojo po laukus ir namus. Nebuvo matyti

nei vieno žmogaus, kuris būtų dirbęs, nors buvo pats darbymetis. Tik vieni "strigai", velniškai šyp-osdamiesi, laktė po kai-mus sūkaudami — "veži-mo nebus".

Baisioji diena

Pagaliau atėjo baisioji gegužės 22-ji diena. Nak-čia rusai drauge su vietiniais išgamomis — komu-nistais — apsupo namus. Vos pradėjus švisti, smar-kūs šautuvų buožių smū-giai į duris pakėlė iš mie-go persigančius gy-ventojus. Išiveržę rusai į vidų, tuojau perskaitydavo "Žmogaus Teisių De-klaraciją", kad pilietis toks ir toks perkeliamas dešimčiai metų į Sibirą. "Sobiratsia svojei... mat... mat" — pasipildavo biau-riausi keiksmazodžiai ir pasityčio jima i, tragiš-čiausiai ir begėdiškiausiai išprievartaujančiųjų, žmo-gų XX-tame amžiuje, ku-riame buvo pasirašyta Atlanto Charta, kai UN'o ilguose posėdžiuose kartu su rusiškaisiais žmogėd-romis sudarinėja žmogaus teisių komitetus, grasina už genocidą smarkiais protestais ir didžiulėse salėse snaudžia skaniai prisivalgę, krapštydamie-si nosis.

Negirdėto barbariškumo operacijos

Visur kaimuose girdėjo-si tik mašinų burzimas, rusų keiksmi, vaikų ir moterų klyksmai ir įvai-riomis kryptimis kulko-svaidžių tratėjimas, nes rusams buvo duotas įsa-kymas šaudyti į bėgan-čius, kas ten bebūtų, mo-terys ar vaikai. Vienur kitur plėtėsi gaisrai ir dū-mai veržėsi aukštyn. Ru-sai ėmė visokius žmones, kokius tik rado: buvo ir tokių, kurie buvo išgulėję po 10 metų lovoje. Išvertė iš lovų, įvertę į vežimus ir juos išvežė. Buvo užre-gistruota ir tokių atsitiki-mų, kad komunistai rado begimdancias moteris. Pa-laukia gimdymo galo (mat, komunistai mano, kad tai yra žmoniškumo respektas), įverčia tuojau ligonę į sunkvežimį ir į-meta ten naujagimį kūdi-kį. Rezultatai tokios ke-lionės visiems aiškūs —

pirmoje stotyje išmeta naujagimio lavoną, o kito-je motinos. Sužeistiems, nesuteikę jokios pagalbos, verčia į vagonus. Sunkiai sužeisti, ypač į vidurinius, nepaprastose kančiose mi-rė kelyje.

Tuo tarpu tremiamųjų namuose skambėjo daužo-mi stiklai, laužomi baldai, plėšomi šventųjų paveiks-lai. Kareiviai, bauriausiai keikdami ir mušdami nelaiminguosius, ragino kuo greičiausiai vykti. Jiems rūpėjo kuo greičiausiai iš-varyti iš savo namų nelai-minguosius, kad jiems lik-tų kuo daugiausiai turto pasiplėšti. Traukė žmo-nėms iš rankų daiktus ir nešė slėpti kieman, kad kitą dieną atvažiuavę susi-rinktų.

Didžiausiu žiaurumu pasi-žymėjo Veisėjų ir Lazdi-jų "stribai", kurie gyrėsi, kad net virš plano išvežė. Šeimas į miestelius vežė jų pačių arklius. Atvežę į miestelį, suvartydavo į spygliuotomis vielomis aptvertus daržus, kuriuose jokių pastatų nebuvo. Lietuvį lyjant, išsimynė di-džiausias purvas. Į purvą gulė moterys ir vaikai. Tai buvo tikrai baisioji diena.

Vaikai klykė, prašė mo-tinas vežti namo, o nelai-mingosios bejėgės tik rau-dojo.

Baubia tūkstančiai gal-vijų, laukan verčiamas per daugelį metų savo prakaistu uždirbtas ūki-ninko turtas. Tik rusai "stribai", prisigėrę degtinės, išsipuoę geriausiais iš Amerikos ir Anglijos gautais drabužiais muša, keikia ir tyčiojasi iš nelaimingųjų. Tačiau žiau-riausios buvo rusų ir "stribų" "katiušos", pa-virtę tikromis raganomis.

Kai surenkami nelai-mingieji, juos suvaro į mašinas ir veža plentais, kurie apstatomi sargybo-mis ir šarvuočiais, į gele-žinkelio stotis. Užkala va-gonų langus ir duris, ir taip išveža žmogų bado ir tėvynės ilgesio mirčiai. Kas apsakys tų žmonių širdies skausmą, kai jie prievarta išplėšiami iš sa-vo žemės, kuri jų prakai-ta ir krauju yra nulaista-yta; ir turi palikti savo gimtuosius namelius, savo bočių kapus ir tą taip nelaimingą tėvynę.

Komunistai puotauja ir ke-lia orgijas ant nelaimin-gųjų ašarų

Jau savaitė po išvežimų, o miesteliuose dar vis gir-disi girtų komunistų kau-kimai: juk jų dabar di-džiausia metinė šventė, kada jie prisiplėšę, iki so-čiai prisivalgo, prisigeria degtinės ir kelia šlykš-čiausias orgijas, mušasi dėl nelaimingųjų grobsto-mo turto. Kelias savaites skamba rusiškos dainos po kaimus. Dauguma su-varytų galvijų išdvėsia badu (net gyvuliai nesu-laukia pasigailėjimo iš komunistų), ir daugumo-j apylinkių ir apie miesteli-us baisiai dvokė nuo iš-kritusių gyvulių.

1949 m. kovo.24-27 d.d. vežimas nebuvo toks nuo-stolingas, nes žmonės dau-gumoje išsislapstė. Nu-kentėjo daugiau Veisijų, Kapčiamiesčio ir Lazdijų valsčiai, nes rusai, su-traukę kariuomenę ties Gardinu ir Sapockine, me-

Buvęs Valst. Sekretorius (George Marshall (kairėje), pareiškia Kongreso Užsienių Reikalų Komiteto posėdyje Washingtone, kad jis remia \$1,450,000,000 apginklavimo programos reikalams sumą. Kairėje Komiteto pirmininkas John Kee (D.-W. Va.).

AMERIKA SUSITARĖ SU ANGLIJA, NORVEGIJA IR DANIJA DĖL APSIGYNIMO

Londonas — Amerikos karinių pajėgų viršininkai pasiekė pilno susitari-mo su Anglija, Norvegija ir Danija dėl bendros ap-sigynimo organizacijos pagal Atlanto Paktą.

J. V. karo laivyno virši-ninkas rugpiūčio 5 d. pa-skelbė: "Aš esu tikras, kad mes važiuosime namo su daug geresniu padėties supratimu, negu turėjomė, kai atvykome čionai". Tai jis pasakė spaudos at-stovams po pasitarimų su Norvegijos ir Danijos ka-riniais komendantais.

Adm. Denfeld sakė, kad štabų pasitarimuose nebu-ves liestas atominės bom-bos su kitais Atlanto pak-to nariais pasidalinimo klausimu. Louis E. Den-feld toliau tęsė: "Mūsų at-vykimo tikslas buvo pasi-dalinti mintimis dėl ati-tinkamos organizacijos.

Adm. Denfeld sakė, kad apsigynimo organizacija būsianti įsteigta dar prieš šiu metų pabaigą. Jis sa-kė, kad tai esąs tik spėjimas pagrįstas jausmu, kad mes taip gerai sutar-ėme, kad nebus sunku iki

tė į Lietuvą. Per šį trėmi-mą ypač nukentėjo Kau-no ir kiti miesteliai. Kau-no visos gatvės buvo ap-statytos kavalerija iš MVD. mokyklos, kuri nie-kam neleido vaikščioti gatvėmis, kad tuo būdu niekas nepabėgtų.

Partizanų statistika

Pravedus partizanams statistiką po 1948 m. ge-gužės 22 d. trėmimo, buvo rasta, kad tik iš trijų Laz-dijų, Veisijų ir Alytaus apskričių buvo ištremta Rusijon 4,500 žmonių ir paliko 14,000 ha. (maž-daug apie 35,000 akierių) dirvonaujančios žemės. Iš-tremtųjų tarpe daugiaus-iai buvo vaikai ir mote-rys — vyrų tik nežymi dalis. Trėmimas palietė įvairios profesijos ir įvai-raus turtingumo žmones: vežė senus, vežė elegtas ir pasiturinčiuosius. Viena kas iš šio vežimo aišku, kad bolševikams rūpi kuo greičiausiai išnaikinti lie-tuvių tautą, kad tuo pa-šalinus kliūtį, kuri stovi rusų imperialistiniam s-iekimams ant kelio nuo amžių šioje šalyje. R.

to laiko ir organizaciją įsteigti.

Norvegijos suvienytų tarnybų viršininkas gen. O. E. Berg pareiškė repor-teriams: "Mes tarėmės a-pie apsigynimo programa ir randame gerą iš-sprendimą savo problemų.

Buvo pasikeista minti-mis ir su prancūzais, bet dar prie galutinio susita-rimo tuo laiku nebuvo prie-ita.

Komunistai sąryšyje su šiais pasitarimais ruošia demonstracijoms prieš a-merikiečius.

Gen. Bradley išėjęs su L. E. Denfeld iš tvirtai saugomų konferencijos rūmų, atsiskakė betką pa-sakyti apie Atlanto pakto apsigynimo organizavimo planą, kas bus paskirtas komandieriu ir kur bus jo štabas.

Amerikos Karo Vadai Austrijoje

Vienna, Austrija — Pe-reitą sekmadienį Ameri-kos karo vadai lėktuvu at-vyko į Vienną, kur jie bus apie 24 valandas. Jie patikrins Gen. Geoffrey Keyes, Jung. Valstybių jėgų Austrijoje vado gene-rolo, centrą ir karines jė-gas.

Rusija Susirūpino Vakarų Prekyba

Roma — Praneša, kad Sovietų Rusijos valdžia, nežiūrint to, kad Maskvos sudarytas Kominformas tebeskleidžia melus, kad Amerikoje gresia depresija ir Maršalo plano griuvi-mas, labai susidomėjus prekyba Vakarų valstybė-se.

Sakoma, kad Rusija ne tik iš Amerikos nori gauti paskolą, bet taip pat nori sudaryti prekybos sutar-tis ir su Europos kapita-listinėmis valstybėmis.

Italijos Darbininkai Organi-zuojasi Prieš Komunistus

Roma — Dviejų didelių italų darbininkų organiza-cijų vadai planuoja suvie-nyti visas jėgas ir sudary-ti stiprų anti-komunistinį frontą.

Patriotai ar Garbėtroškos?

CICERO (ILLINOIS) — Truputį poetiškai tariant, dabar vyksta dar niekad negirdėtas dalykas Amerikos lietuvių gyve-nime. Šimtai ir tūkstančiai naujų lietuvių nuolat ir nuolat plaukia į Ameriką. Ir tai visai ne tokių kaip seniau. Ir jie, atseit, tie naujieji "grynoriai" dažnai žada daug ko naujo čia padaryti. Be to daug kas iš jų tikisi ir laukia daug ko gero ir naujo.

Kaip ten iš tikrųjų bus, tai galėsime pamatyti. Bet gi, man vienam iš tų naujųjų "grynorių", atrodo, kad visų mūsų parei-ga padėti daryti tą naują ir gerą. Aš, pragyvenęs čia Amerikoje daugiau kaip du metus norėčiau prie to taip pat prisidėti. Iškel-ti vieną ar kitą klausimą, kuris, atrodo, trukdo naujiems ir ge-riems darbams.

— Reikia nors kartą Amerikos lietuviams pasakyti tiesą į a-kis. Gana to vergiško liaupsinimo ir girimo. Juk jie tik tai daro kas neša jiems biznį ar garbę. Dėl to ir žlunga čia lietuvybė. Reikia čia perversmo, reikia čia galvojiimo ir darbo intencijų re-voliucijos. Kitaip nieko nebus, nieko neišeis.

Taip ne vienas parašo iš Vokietijos, taip daug kas pakalba čia atvykęs. Neginčiju, tai labai panašu į teisybę. Yra net gi nemažai faktų, kurie šią teoriją patvirtina. Bet gi, tokia teorija yra klaidinga ir lietuvybei labai kenksminga. Taip, ir klaidinga ir kenksminga.

Kodėl? Tiesa, kad apie save gerai manyti nėra taip jau blo-gas dalykas. Gal kaip tik Amerikoje labiausia tinka. posakys: "Kas savo prekę peikia tą iš turkaus varo". Taigi ir trentiniai šitą posakį gali sekmingai praktikuoti. Bet daug blogiau kada nepasiseka kitus, šiuo atvėju, seniau čia įsikūrusius lietuvius teisingai įvertinti. Iš to kyla daug kartumų ir bereikalingų dar-bo stabdžių.

Sako: "biznio ir garbės siekia Amerikos lietuvių". Tuo, esąs, pagrįstas jų visas lietuviškas veikimas. Šitą klausimą ap-tariant be "savikritikos" sunku būtų ir beišsiversti. Pirmučiausia nei biznis nei garbė nėra smerktini dalykai. Tai viena me-dalio pusė. Antra vertus atsiminkime, kad ir Lietuvoje šioks ar toks "veikimas" neretai duodavo ir garbės ir teigiamas medžia-gines pasekas. Tik prisiminkime ir paanalizuokime. Žinoma, aš čia nekalbu apie "nepataisomus" idealistus, kurių, aciu Dievui, visur mažiau ar daugiau yra.

Trumpai į Amerikos sąlygas prisiziūrėjus atrodo, kad čia lie-tuviškas veikimas didesnio biznio ar plačiai skambančios garbės taip greit nesuteikia. Laimingų išimčių yra — ir tai aciu Visaga-liui. Bendrai gi iš lietuviško darbo nieks biznio nenumato. Kurie numatė — apsyvėlė ir pasitraukė. Todėl čia kiek pabuvus vis la-biau stiprėja įsitikinimas, kad Amerikos lietuvybės veikėjai, jos nešėjai ir puoselėtojai yra ne garbėtroškos, ne biznetroškos, bet nei kiek ne mažesni Lietuvos patriotai, negu mes buvome ar esame.

Ne abejoju, kad ir aš būsiu "įrašytas" į liaupsintojų kate-goriją. Tatai dar nieko blogo. Vėliau paaiškės. O ir aš pats ti-kiuos galėsiąs dar šį bei tą parašyti.

Philipinų Prezidento Quiri-no Vizitas Trumanui

San Francisco — Philip-inų prezidentas Elipidio Quirino rugpiūčio 7 d. iš-skrido į Jung. Valstybes, kur jis padarys oficialų vizitą Jung. Valstybių galvai, prezidentui H. Trumanui.

Chiang Kai-shek Korejoje

Šiomis dienomis Kinijos nacionalisau vadas Gen. Chiang Kai-shek nuvyko į Koreją pasimatyti su prezidentu Rho ir pasi-tarti apie įkūrimą Tolim-jų Rytų Sąjungos, kad sulaikytų komunistų ag-resiją.

Gaisras Montana Miškuose

Helena, Montana — Pe-reitos savaitės pabaigoje

apie 25 mylios nuo šio miesto į šiaur-rytus kilo didelis gaisras miškuose. Nudegino 4,200 akierių miško.

Penki šimtai žmonių ko-voja su ugnimi. Trylika žmonių sudegė. Tačiau jau dabar, kaip sako, gaisrininkai mato pergale.

Viskas pasaulyje pats savimi neįdomu ir rviskas neapsakomai įdomu, ką mes apgaubiame sa-vo pačių jausmu.

Vaižgantas

Juozas Kasinskas
Inc.
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
602 Washington Blvd.
BALTIMORE 30, Md.
Tel. Lexington 8595
Limosinai dėl visokių reikalų.
Patarnavimas Dieną ir Naktį.

TIK IŠEJO IŠ SPAUDOS
KUN. DR. K. GEČIO
Naujas Istorinis Veikalas

"KATALIKIŠKOJI LIETUVA"

Kas norėtų susipažinti su Katalikų Bažnyčios Lietuvoje praeitimi ir jos dabartimi, turėtų būtinai įsigyti gražiai išleistą knygą —

"KATALIKIŠKOJI LIETUVA".

Naujasis veikalas yra gražiai paveiksluotas, turi 587 puslapius, ir Lietuvos bažnytinės provincijos žemėlapi. Susi-deda iš 6 dalių: 1) Krikščionybės keliai į Lietuvą; 2) Refor-macijos sąjūdis Lietuvoje; 3) Lietuva carinėms Rusijos oku-pacijos laikais 1795—1918; 4) Šventoji Lietuva; 5) Lietu-vo trispalvė plėvėsuojanč 1918—1940; 6) Nebaigti lietuvių tautos Golgota 1940—1946 m.

Kaina — \$4.00
Užsakymus siųskite:
DARBININKAS
366 W. Broadway, So. Boston 27, Mass.

Malonu Yra Melstis iš Lietuviškos Maldaknygės!

"Darbininko" Knygynė Galite Įsigyti Puikiausių Lietuviškų Sekančių Maldaknygių:

1. DIDYSIS RAMYBĖS ŠALTIMIS, antroji laida. Surinko ir išleido kun. P. M. Juras. "Darbininko" spau-da. 788 puls. — \$3.75
2. RAMYBĖS ŠALTIMIS, antroji laida. Surinko ir iš-leido kun. Pr. M. Juras. "Darbininko" spauda. 544 puslapių — \$3.00
3. ANIALAS SARGAS, išleido "Sargas", 288 pusl. — \$1.50
Užsakymus siųskite:

DARBININKAS
366 West Broadway, So. Boston 27, Mass.

Šiuomi siūnciu \$..... ir prašau prisiųsti maldaknygę

Vardas .....

Adresas .....

DARBININKAS

(THE WORKER)

Published Semi-Weekly except holiday weeks, when issued weekly.

by

SAINT JOSEPH'S LITHUANIAN R. C. ASSOCIATION OF LABOR

Entered as second-class matter Sept. 12, 1915 at the post office at Boston, Mass. under the Act of March 3, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103, Act of October 3, 1917 authorized on July 12, 1918.

SUBSCRIPTION RATES		PRENUMERATOS KAINA	
Domestic yearly	\$5.00	Amerikoje metams	\$5.00
Domestic once per week yearly	\$3.00	Vieną kart savaitėje metams	\$3.00
Foreign yearly	\$5.50	Užsieny metams	\$5.50
Foreign once per week yearly	\$3.50	Užsieny 1 kart sav-tėj metams	\$3.50

DARBININKAS

366 West Broadway, South Boston, Mass.
Telephone South Boston 8-2680

Ginčas neveltui

Ginčas tarp Kardinolo Spellmano ir ponios Rooseveltienės nepraėjo veltui. Susijaudino Kongresas, subruzdavo spauda ir ar tik nebus susijaudinusi buvusi prezidentienė. Kilo paskalų, kad ji norinti asmeniškai su Kardinolu pasikalbėti ir net jam telefonavusi. Matomai jai parūpo "Amerikos motinos" reputacija. Nieks neužginčys, kad ji gana ilgai buvo "pirmoji Amerikos ponija", bet kaip gi su motinos rekordu? Visi jos vaikai divorsuoti... Ką gi čia kalta motina? Juk vaikai pilnamečiai — patys atsako už savo darbus. Tačiau kokios jos pačios įdivorsą pažiūros? Vis dėlto visuomenė šį tą apie tai žino. Pagaliau, kaip reaguoja jos motiniškasis širdis į 3,000,000 — nus lankančių parapijines mokyklas katalikų vaikų, prieš kurių sušelpimą ji pasisakė, prisidengdama šaltu argumentu, kad Bažnyčia atskirta nuo valstybės, taigi valstybė gali suteikti dovanų vien viešosioms mokykloms, o parapijinės ir privatinės mokyklos tesišino. Bet tu mokyklų palaikytojai, katalikų vaikų tėvai privalo- mais valstybiniais mokesčiais palaiko ir viešiasias mokyklas. Reiškia, jie neša dvigubą našta ir už tai jokio pripažinimo nesulaukia. Net jų vaikams pavydima trupinių nuo turtuolių stalo. Ir tokį nusistatymą palaiko buvusi "pirmoji Amerikos ponija". Buvusi ponija — taip. Bet kur dabartinė Amerikos motina?... Ne- jauku ir pamintinti.

Ginčas dėl "lygių vaikų teisių" suaidėjo ir Kon- grese. Įstatymų kūrėjai susimąstė. Jei Bardeno bilius pereis, kur dings pagarsėjęs Amerikos teisingumas? Kaip atrodys demokratinė laisvė, lygybė ir broliška meilė — philadelphia? Juk tai broliška meilė jamžinti pastatytas viens iš didžiausių Amerikos miestų. Kokiomis akimis žiūrės į Amerikos vaikų diskrimina- ciją bei į nelygų suskirstymą Jurgis Washingtonas, Benjamins Franklinas ir kiti tautos tėvai?

Panašios mintys vargu beateina į realistines kon- gresmonų galvas. Balsų skaičius rinkimų metu jiems vien terūpi. O daug, daug balsuotojų laiškas protes- tuoja prieš Bardeno bilį. Laiškų šimtai tūkstančių, balsų bus milijonai. Yra kuo susirūpinti. Pradėta svarstyti, tyrinėti rekordus. Jie štai ką parodė: J. A. Valstybėse yra 185,000 viešųjų mokyklų. Jų išlaiky- mas kainuoja virš tris bilijonus dol. (Dabar joms du- dama dovanų 300 milijonų dol.). Parapijinių ir priva- tinių mokyklų yra virš 13,000, kuriose mokosi apie 3,000,000 vaikų. Jų išlaikymas kainuoja apie 800,000, 000 dol. Tiek pinigų valstybei sutaupo katalikai tė- vai, o jų vaikus Dėdė Samas turėtų traktuot lyg ko- kius vos pakenčiamus posūnius.

Jau vien dėl savigarbos Kongresas turėtų ką ge- resnio sugalvoti, negu Bardeno bilius.

Aukokime pagal savo galimumų. Kiekviena auka bus nuosirdžiai įvertinta ir sunaudota švenčiausiam tikslui — alkanam papenėti, trokštančiam pagirdyti, nuogam pridengti.

Vaivevutis - Lapelis

Prelatas Kazimieras Šaulys

Gražiosios Žemaitijos sūnus

Varniuose prie Vyskupo buvo susidaręs stipriausias lietuvių kultūros židinys. Ne tik Žemaitijoje, bet ir visoje Lietuvoje, žmonės, pamilę šviesą, liovėsi gerę svaigalus. Jo di- namiško veikimo dėka, klebonams uoliai vykdant savo vado reikalavimą, blaivybė vi- same Lietuvos krašte tapo tikrove: smuk- lės visur užsidarė, nes liaudis rimčiau ėmė žiūrėti į gyvenimą.

Kuris iš mūsų nėra girdėjęs apie Simoną Daukantą? — Jis davė tautai veikalų, kurie jo kruopščiai tyrinėjimų pasėkoje, kaip Lie- tuvos istorikas, buvo ir tebėra pats stipriaus- ias. Daukantas turėjo pelningą tarnybą Petrapijyje: Valančiaus kviečiamas, išsižai- dėjo jos, ir, atvykęs į Varnius, tapo uoliausiu didžiojo Vyskupo bendradarbiu knygu rašymo ir jų leidimo darbuose.

Simonas Daukantas mirė 1864 m. Tautinė lietuvių sąmonės atgimimo srovė, prasidėjusi prieš vyskupą Juozapą Giedraičių, ugdoma Valančiaus ir Daukanto pastangomis, darėsi vis galingesnė ir platesnė. Šitam kilniam są- jūdžiui pritarė net kaurikre didikai. Iš jų y- patingai pažymėtinas rietaviškis kunigaikštis Ireniejus Oginskis. Jo globojamas ir re-

LIETUVIŲ DEPORTACIJOS IŠ LENKIJOS

1945 m. Yaltoje susita- rus dėl naujų Lenkijos sienų rytuose, tarp naujos Lenkijos ir Sov. Sąjungos vyriausybės buvo sudary- ta repatriacijos sutartis, pagal kurią visi Sov. Są- jungos piliečiai priverstinai repatriuojami į Sov. Sąjungą, gi lenkai iš pie- tujų Ukrainos, iš Vilniaus ir kt. galėjo vykti į Lenkiją. Iš naujai pris- jungtųjų prie Sov. Sąjungos prasiidėjo masinė lenkų repatriacija, kai tuo tarpu iš Lenkijos t. y. Sov. Sąjungos piliečiai, daugiausia ukrainiečių, baltgudžių ir kt., nenoriai rinkosi kelią atgal į Stali- no rojų. Niekam jau nepa- slaptis, kad kartu su re- patriacijos vyksmu vyko ir taja sutartimi palieštų žmonių noras išgyti Len- kijos pilietybę, kad išven- gus priverstinės repatrija- cijos į Sov. Sąjungą arba išgytų teisę repatriuoti į Lenkiją. Taip pat jau ne- bepaslaptis, kad vykstant lenkų repatriacijai iš Vil- niaus srities, ją paasi- naudojo nemažas skaičius ir lietuvių, kas savo laiku davė pagrindą Mikolaičiuko laikų net nekomunistinei spaudai kelti "litvinų ant- plūdžio" pavojų.

Per Skandinaviją atėju- sionis tikimomis žiniomis remdamasis, šveicarų Bas- sler Nachrichten dabar in- formuoja, kad vienu metu su vykdodomis deporta- cijomis iš Baltijos kraštų, ta deportacijų banga pa- siekusi ir Lenkiją, liečian- ti ten esančius ukrainie- čius, baltgudžius ir lietu- vius. Jau prieš tris mėne- sius sovietai Liegnice mieste įrengė "repatrija- cijos biurą", tiesioginiai priklausanti sovietų mar- šalo Rokossovskio štabui. To biuro padaliniai ran- dasi dar Varšuvoje, Kro- kuvoje, Stetinė ir Dancige. Laikraščio žiniomis, so- vietų "repatriacijos bio- ro" suorganizuotų agentų būriai vykdo po visą Len- kiją tų nelaimingų žmonių medžiokles, kurie iki šiol tikėjosi išgyti lenkiškų dokumentų skraistėje lai- kinai apsaugoti nuo liki- mo, kuris jų laukia Sov. Sąjungoje. Ta medžioklė

išsiplėtė taip pat ir į iki- šiol nelieštas senosios kartos rusų emigrantus, lygiai kaip į senus Lenki- jos piliečius ukrainiečių ar baltgudžių kilmės, apie kitas tautybes, pvz., lietu- vius, jau nekalbant. Su- medziotieji žmonės pir- mučiausia sukonzentruo- jami į "pereinamą stovyk- lą" Silezijoje, Wolovo mie- ste. Stovykla nuo pasaulio visiškai atskirta ir saugo- ma griežtos karinės ap- saugos. Pagal neoficialius, lenkų šaltinius, naujai su- rastų Sovietų "piliečių" skaičiai siekia dešimtis tūkstančių.

Galima išvaizduoti pa- dėtį tų lietuvių, kurie po- karo tikėdamiesi rasti lai- kinį prieglobstį pokario Lenkijoje, dabar susilau- kė to paties likimo, kaip ir Lietuvoje likusioji tau- tos dalis.

Lietuvių ir ukrainiečių persekiojimas šiuo metu nėra visai naujas dalykas. Jų "repatriacija" į Sov. Sąjungą vyko permanen- tiškai visą laiką. Tik ma- tytis, kad šiuo metu, vyk- dant visuotinę "valymo" akciją sovietų sateliti- niuose kraštuose, nepalie- kami nuošalyje tie, kurie pirmoje eilėje priklauso, pagal sovietų deportacijos planą, Sibiro gyventojų papildymui.

Iš tų pačių šaltinių laik- raštis papildomai infor- muoja ir apie padėtį Bal- tijos kraštuose. Estijoje deportacijos kaip ir įvyk- dytos. Šiuo metu masinė- jį banga užliejanti Latvi- ją. Iš Latvijos deportuo- jamųjų skaičiai siekia 70,000, iš jų vien Rygai tenka 7,000. Be to, dau- giausia paliestas Aucės ir Bauskės (Lietuvos pa- sienio) sritys. Deportacijų vykdymui latvių NKVD divizija turėjusi būti pa- stiprinta iš Leningrado atsiųstais daliniais.

Žinios iš Baltijos kra- štų kalbančios apie vis di- dėjančius kariuomenės spiečius. Kareiviai dau- giausia esą kirgizai, mon- golai ir baškirai. Su jais rusiškai susikalbėti esą negalima. Juos seka išti- sos bangos sovietišku val- dininkų, tarnautojų, net

Broliai ir Sesės, Amerikos Lietuviai

Ruoskimės Visi Prie Vis. Amerikos Lietuvių Kongreso

Amerikos Lietuvių Ta- rybos (ALT) metinis su- važiavimas pernai nutarė sušaukti šiemet Visuotinį Amerikos Lietuvių Kon- gresą New Yorke. Jis į- vyks lapkričio 4-5-6 die- nomis "New Yorker" vieš- vyks lapkričio 4-5-6 die- nomis "New Yorker" vieš- vyks lapkričio 4-5-6 die- nomis "New Yorker" vieš-

Jau dešimt metų sukaks, kai Lietuvos Rytų kaimy- nas — Sovietų Sąjunga į- vedė Trojos arklių savo į- gūlių pavidale į Lietuvos teritoriją. Tai buvo pir- masis Lietuvos suvereni-

darbininkų, kad užpildžius deportuotųjų vietas. Di- desniuose miestuose jau trečdalis gyventojų vien rusai. Sabotažų veiksmų baimė verčia sovietus prie geležinkelį laikyti nuola- tinę apsaugą. Kelionėms toliau kaip 50 km. reikia turėti specialus leidimas. Estų pakraščio salos, taip pat Paldiski ir Liepojaus uostai, uždaryti civilių ju- dėjimui.

YRA GI

Yra gi mūs visų sapnų, visų troškimų
Graži ir nuostabi šalis,
Kur skausmo, ašarų, nepastovaus likimo
Nei vardo žvaigždės neišlis...

Tenai regėjimų neišmatuoti toliai
Mus ves tolydžio ir vilios —
Būs polekių, svajonių, dužusių ik šiolei,
Supančiot niekas nevalios...

Yra, yra šalis nevystančios jaunystės,
Ir laiko bėgiui abeja —
Giedros širdžių kalbos, skaisčios sielų draugystės
Ir laimės žydinti veja...

Nėra ten purvo, nēr ogios rutinos voro,
Nēr sielą varžančių saitų,
Nēr žemės įgeidžio ir nuodėmingo noro —
Tenai ir gera ir platu...

Nėra marinančios prieš laiką kasdienybės,
Nėra dienų ėdrios rūdies,
Suėdančios troškimą amžiną, beribį.
Ištryškusį iš mūs širdies...

Yra, yra visų sapnų, visų troškimų
Graži ir nuostabi šalis,
Kur skausmo, ašarų, nepastovaus likimo
Nei vardo žvaigždės neišlis...

J. Aistis.

vo klasikinio tipo su 8 metų kursu. Jos abi- turiantai be egzaminų galėdavo įstoti į bet kurią aukštąją mokyklą: Universitetą, In- stitutą ar Žemės ūkio Akademiją. Mokinių skaičius laipsniškai augo iki pasiekė 450.

Keli šimtai jaunuolių, kuriems pasisekė šią mokslo įstaigą baigti, yra gavę brandos atestatus; daugelis iš jų baigė universitetus ar kitas aukštojo mokslo institucijas.

Šveikšnoje buvo bagiamata statyti vokiečių okupacijos metu didelė moderniška Seserų elžbietiečių ligoninė.

Caro laikais Šveikšnos valščiuje buvo tik viena pradžios mokykla. Lietuvai tapus ne- priklausoma valstybe, čia jau buvo 20 pra- džio mokyklų, kuriose viskas buvo dėstoma gimtojo kalboje. Sodžiai arba kaimai tapo išskirstyti į vienkiemius; dvarai, žemės re- forms įstatymu, ypatingai Prel. Krupavi- čiu pasidaravus, buvo išdalyti laisvės kovų dalyviams — savanoriams.

Visiškai kitoks Šveikšnos gyvenimo vaiz- das buvo kun. K. Šauliui gimus. Krikščioniš- koji dvasia, tiesa, buvo gyva; žmonės mylė- jo savo kalbą, gėrbė savo krašto senuolių papročius, bet jiems reikėjo grumtis su ru- sifikacijos užmačiomis. Valščiaus įstaigose sėdėjo raudonsiūliai. Kiekvieną lietuvių žingsnį sekė žandarai. Gausis Šveikšnos pa- rapijoje ir jos apylinkėse piliakalnių liūdi- ja žemaičių atsparumą — jie nepasidavė sve- timai įtakai, drąsiai gynė gimtąją šalį ir sa- vo teises.

iš savo parapijiečių, atidalinant jų nemažą dalį nuo Šveikšnos bažnyčios, sutrukdė užėję neramūs laikai.

Šveikšna turi seną istoriją. Parapinė baž- nyčia, medinė, čia buvo pastatyta lietuvių bajoro S. D. Kežgailos 1509 m. ir dedikuota Šv. Jokūbui Ap. Prie bažnyčios, kaip seniau buvo priimta, atseit, jos šventoriuje, buvo kapinės. Iš to senovės palikimo nieko nē ženklo nebėra likę. Didžiojo krikščionybės jubiliejaus metais — 1900 — kleb. J. Macie- jauskas, jaunas, iš Aukštaitijos atkeltas, ne- paprasto uolumo kunigas, toj pačioj vietoj, kur stovėjo senoji, apgriuvisi, medinė baž- nytelė, ją nugriovus, ėmė statyti naują, grandiozinę, nordiškame gotike, degtų plytų bažnyčią, vieną iš gražiausių ir didžiausių visoje Lietuvoje. Šitam kolosaliniam pastatui padaryti reikėjo 3 milijonų, 60 įvairių for- mų, plytų. Altoriai ir kiti vidaus dalykai yra Austrijos menininkų kūryba. Naujoji baž- nyčia buvo konsekruota vyskupo Cirtauto 1905 m. Vėliau Maciejauskas Šveikšnoje įkū- rė dviklasę lietuvių mokyklą, kuri laikui bė- gant išaugo į progimnaziją. Seniems progim- nazijos pastatams sudegus, pradėjo statyti gražų, modernišką mūrinį namą gimnazijai, kurią 1928 m. iškilmingai pašventino Apaš- talų Sosto nuncijus Lietuvai, dalyvaujant valstybės prezidentui, švietimo ministru ir didelei daugybei kitų aukštųjų pareigūnų. Lietuvos vyriausybė Šveikšnos gimnazijai su- teikė visas valstybinių gimnazijų teises, bu-

miamas, Laurynas Ivinskis galėjo rašyti, leisti savo kalendorius metraščius. Juozas Dovydaitis, Jeronimas Račkauskas, Pabrė- ža, Ant. Juškevičius ir kiti žemaičiai kuni- gai, Valančiaus dvasios įkvėpti, skynė kelią naujai tautinės krikščioniškos kultūros epo- chai, pasibaigusiai Lietuvos Nepriklausomy- bės paskelbimu ir pilnu tos valstybės susi- formavimu.

Aniems žemaičių pionieriams pasišalinus iš gyvųjų būrio, jų vietą užėmė kiti garbės verti vyrai, nemažesnio intelektualinio pajė- gumo ir ištvermės. Į šią grandį įsijungė K. Šaulys. Ir įsijungęs nepailso, bet ištikimai tarnavo tiems patiems idealams visą savo gyvenimą.

Jaunystė ir mokslo dienos

Prel. Šaulys gimė 1872 m. sausio 16 d. (pagal caristinės Rusijos kalendorius — sau- sio 28 d.), Stemplių kaime, Šveikšnos parapi- joj, Tauragės (anuomet — Raseinių) apsk- rity. Sekančią dieną Šveikšnos bažnyčioj buvo pakrikštytas Kazimiero vardu.

Stemplių kaimas yra už 12 kilom. nuo miestelio, gana miškingoj vietoj. Prel. Jul. Maciejauskas, rūpestingasis Šveikšnos klebo- nas, geresniam tos vietos žmonių dvasiniam aptarnavimui, prieš II Did. Karą pastatė Stemplėse medinę, gana jaukią bažnytelę, aprūpino ją žemės sklipu klebonijai. Tačiau jo gražias pastangas sudaryti ten parapiją

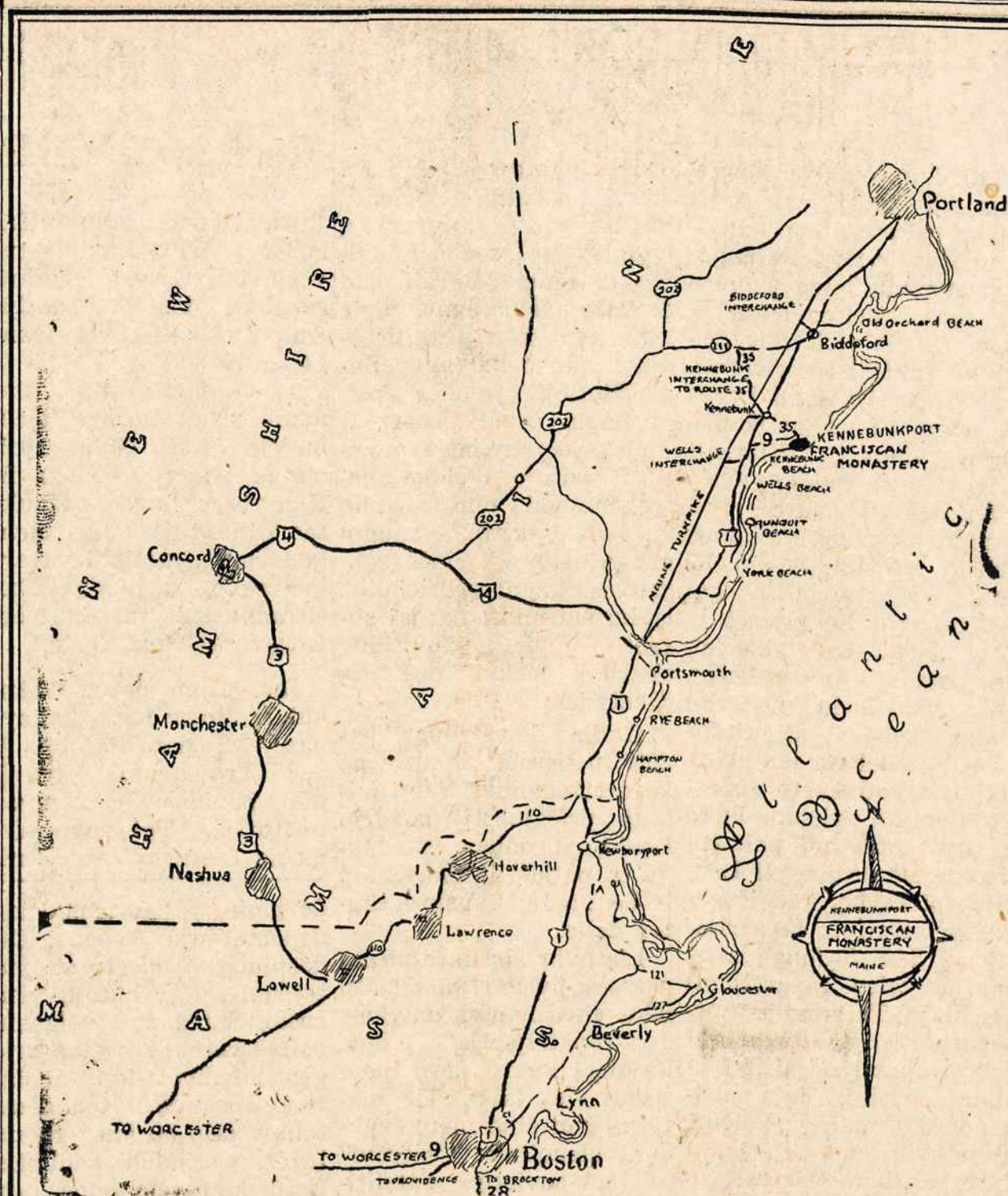
MARIANAPOLIO ATSIŠAUKIMAS Į TĖVUS IR MOKYKLINIO AMŽIAUS JAUNUOMENĘ

Dažnai girdime nusi-skundimų ir aimanavimų lietuvių likimu šiame krašte. Ir nebe pagrindo, nes jau pirmoji čia gimusių lietuvių karta rodo labai aiškių nutautėjimo žymių, o antroji karta, neskaitant mažų išimčių, beveik visa nutautėja. Tap dalykams esant, susirūpinimas lietuvių ateitimi turėtų būti visiems lietuviams bendras, aktualus ir opus. Giliau į dalyką pažvelgus, jis yra net tragiškas, o tragiškas jis yra ta prasme, kad pirmieji lietuvių ateiviai parodė labai didelio tautinio susipratimo ir gajumo, kuris pasireiškė ne vien lietuvių sugebėjime prisitaikinti prie naujų gyvenimo sąlygų ir naujame krašte tinkamai įsikurti, bet taip pat lietuvis parodė nemažą organizacinio gabumo, kurdamas draugijas, parapijas, vienuolijas, mokyklas, laikraščius ir kitas kultūrinės bei visuomenines įstaigas. Yra pagrindo nugaštauti, kad visos mūsų ateivių padėtos pastangos ir jų nuveikti dideli darbai gali visai niekias nueiti, nes jau į lietuvių sukurtas mokyklas ir pastatytas bažnyčias pradeda skverbtis svetimieji. Kai kuriose mokyklose jau pusė moksleivių yra svetimtaučiai. Taip dalykams esant, ilgainiui tas pats likimas grėsia lietuviškoms parapijoms ir kitoms įstaigoms. Vadinasi, visa mūsų ateivių padėta energija ir milijonais investuotais kapitalais pasinaudos tie, kurie nei sėjo,

nei piovė, bet sau dabar įkluonus krauna. Mes galime ir turime pagrindo gėrėtis ir didžiuliu, kad mūsų bažnyčios ir mūsų mokyklos patraukia savaip kitataučius, nes tai kaip tik liudija mūsų tautos organizacinį genijų. Lietuviai visada stebino svetimuosius savo didžiadvasišku ir didele tautine tolerancija, kuri siekė net paties sauges ir savo tautos aukos. Nepaslaptis, kad tasai mūsų tautos brožas amžių amžiais mus silpnino ir žudė. Kiti mūsų tautos žygiais ir darbais naudojosi, bet, aišku, mes nei dėkingumo, nei užuojautos už tai iš nieko nesulaukėme ir niekad nesulausime.

Vienas gražiųjų lietuvių būdo brožų yra jo veržimasis į šviesą ir į mokslus. Tenka pasidžiaugti, kad ne tik tėvynėje, bet ir svetur augantis lietuviškos kilmės jaunimas, proporcingai imant, gausiau už kitas tautybes lanko įvairių kraštų mokyklas, bet kartu reikia ir apgalvestauti, kad tasai jaunimas mieliau pasirenka svetimą mokslo įstaigą. Tuo būdu lietuvių pastangomis sukurtos mokyklos dalinai netenka savo paskyrimo prasmės ir tikslo. Jos buvo sukurtos žadinti lietuvių ateinančiose kartose, o dabar tolydžio jos yra priverstos derintis prie mokinių daugumos ir niekuo nuo kitų šio krašto mokyklų nesiskiria.

T.T. Marijonų 1926 m. įkurtoji Marianapolio Kolegija ir Aukštesnioji Mokykla kaip tik ir turi tikslą auklėti čionykštį lietuviškosios kilmės jaunimą katalikiškoje ir lietuviškoje dvasioje. Mokykloje išeinamojo mokslo lygis yra tolygus gerųjų privačiųjų šio krašto mokyklų lygiui, tik su širdgėla reikia konstatuoti, kad ir Marianapolį mieliau lanko kitataučiai, negu lietuviai. Tas reiškinys ypač yra skaudus dabar, kai mūsų tauta gyvena tokį didelį mėginimą ir kai pačios tautos gyvybė ir jos kultūros ateitis yra taip kritiškos. Marianapolis turi būti visų geros valios Amerikos lietuvių pasididžiavimas ir lietuvių tvirtovė. Paprastai mokykla ne tik moko ir auklėja, bet

KELRODYS Į Šv. Antano Vienuolyną, Kennebunk Port, Maine. Iš Bostono pro Sumner Tunnel vykite sekančiais keliais: route C-1, route 1 iki Portsmouth, N. H.; Nuo Portsmouth iki Kennebunk Port, Maine — Maine turnpike (toll 35) iki Kennebunk Interchange, paskui route 35 per Kennebunk miestelį iki Pranciškonų vienuolyno Kennebunk Port, Me. (5 miles) arba važiuokite Vandenyno pakraščiu route 1 iki route 9, už 4 milių į dešinę — Franciscan Monastery.

taip pat ir suartina savo auklėtinius. Baigę tą pačią mokyklą, žmonės jaučiasi tarsi vienos šeimos nariai ir dažnai visą gyvenimą palaiko glaudžius ryšius. Dėl to kaip tik svarbu būtų, kad lietuviai nesiblaškytų po visas šio plataus krašto mokyklas, o kaip galima gausingiau rinktųsi į vieną vietą, kad visą gyvenimą jaustųsi vienos lietuviškos mokyklos auklėtiniai ir vienos lietuviškos bendruomenės nariai. Tai yra ne tik tautinės ambicijos klausimas, bet ir bendras šio krašto lietuvių palaikymo reikalas.

Tai turėtų suprasti visi Amerikos lietuviai ir raginti savo sūnus stoti į Marianapolį. Marianapolio vadovybė, kreipdamasi į Jus, brangūs tautiečiai, neturi kito tikslo, nes visų norinių įstoti į mokyklą kitataučių nestinga, kaip tik tą vieną tikslą išmoksinti ir išauklėti, kaip galima daugiau lietuvių ir įdiegti jiems lietuvių jausmą. Nei vienas mokyklinio amžiaus vaikų tėvas lietuvis, kuriam rūpi lietuviška sūnaus dvasia, neturėtų būti kurčias šiam mūsų atsišaukimui, nes moralinė atsakomybė dėl lietuviškosios jūsų sūnų ateities kris ne Marianapolii, kuris pirmoje vietoje atveria savo duris lietuviams, bet jums patiems, kurie nekrepisite dėmesio į lietuvių sukurtą mokslo įstaigą.

Mokinių reikalais prašome kreiptis į:
Registrar, Marianapolis Preparatory School, Thompson, Conn. Marianapolio Vadovybė.

Dr. A. Erdvilas PADĖKIME STUDENTAMS

Gyvename savo brangios tėvynės sutemų dienas. Tačiau tvirtai tikime, jog neužilgo ateis laikas, kada galėsime vėl matyti savo mielą Lietuvą laisvą. Tam momentui reikia ruoštis visu rimtumu. Ir šį klausimą svarstant visų lietuvių akys nukrypsta į tremties studentiją tuos mokslo ir darbo didvyrius, užsėdėjusius, neatsižvelgiant jokių aukų įsiveržti į mokslo lobyną, pasisavinti iš jo ko didžiausią dalį ir ją parnešti kaip dovaną iš griuvėsių prisikelsiančiai Tėvynei.

To nepakanka. Tremties katalikiškasis akademinis jaunimas, turėdamas progos studijuoti Vakarų Europos mokslo ir kultūros židiniuose, stengiasi pasisemti tos katalikiškos vakerietiškos dvasios, kad pirmą save atnaujintų Kristuje, o vėliau grįžę į laisvą Tėvynę parneštų jai Dieviškąją Šviesą. Deja, tremtinių likimas yra žiaurus. Akademiniams tremties jaunimui jis ypatingai negailestingas. Jei ankščiau, nors kukliai dosnių tautiečių paremta studentija didžiuliais pastangomis dar galėjo žengti pirmyn, tai šiandien ji atsistojo ant bedugnės krašto. Vokiečių valiutos reforma, vis spartėjanti emigracija, su jokiais argumentais nesiskaitantis stovyklų perkilnojimas tremties studentus pastatė prieš dilemą ar ir toliau naikinti savo sveikatą ir studijuoti, ar viską mesti, pasirinkti emigracijos kelią ir laukti geresnių laikų. Y-

pač skaudi yra bebaigiančiųjų padėtis.

Kai kurie jau laiko diplominius egzaminus, kai kuriems teliko tik vienas semestras. Ir štai jie turi pasitraukti, nes neturi vienos kitos dešimties markių užsimokėti už mokslą, jau nekalbant apie valgių ir apsirengimą. Tokiu kritišku momentu Tiesos ir mokslo ištroškusių studentų akys vėl žvelgia į gėraširdžius Amerikos lietuvius, prašydamos paramos. Jie žino, jog katalikiškoji JAV lietuvių bendruomenė niekad nebuvo abejinga lietuviškam reikalui ir tam negailėjo jokių materialinių aukų.

Brangūs broli ir sese, amerikietiški! Gal tas centas, kurį tu paaukosi tremties studentui, padės baigti mokslą tiems, kurie išves mūsų tautą ir tėvynę į laisvės rytą! Gal tavo centas išugdys lietuvių, per kurių rankas mūsų tautai tekės Viešpaties malonių srovė! O tikras dalykas, jog tavo aukos pagelba įvairių profesijų taip praretėjusios eilės pasipildys naujais specialistais, kurių taip reikis prisikelsiančiai Lietuvai.

Savo auka, jūs broliai ir sesės lietuvių, sustiprinte netik materialinę tremties studentijos padėtį, bet ją įpareigosite ir toliau su nepalaužiama ištvėrme semtis mokslo šviesos ir tuo padėsite ir jiems įsijungti į bendrą kovą už Lietuvos laisvę, dėl kurios jau dešimt metų kai liejamas kraujas ir ašaros. Tautos ateitis — jauni-

BALF Centre Gautos Aukos 1949 m. Liepos mėn.

- Connecticut:** Stamford, Vyt. Moziliauskas \$2.00.
- Illinois:** Chicago, "Tag Day" Komitetas \$7,000; Melrose Park, Stella Brazinskas \$12; Waukegan, Z. Zekienė \$2.
- Kansas:** Kansas City, Agatha Lobeck \$10.
- Massachusetts:** Brockton, Henrik Bajalis \$1; Maynard, L. Kochnowicz \$5; Methuen, Rosalia Levickas \$5; No. Weymouth, A. Petrolonis \$5; Worcester, "Tag Day" Komitetas \$4,500.
- Maryland:** Baltimore, BALF 64 skyrius \$1,700.
- Michigan:** Detroit, Juozas Zilinskas \$100.
- New Jersey:** Allamuchy, Wm. Kasper \$15.
- New York:** Brooklyn, P. Incas \$3; B. Zilinskiene \$5; Glen Head, A. Beresnevičius \$20; Great Neck, BALF 20 Skyrius \$150; Kerkonkson, A. Antpusat \$25; Little Falls, Ben Slifka \$20; Troy, Valerija Barnius \$3.
- Nebraska:** Omaha, Eva Traynowicz \$15.
- Ohio:** Dayton, J. A. Urbonas \$10.
- Pennsylvania:** Ashley, Jos. Balkus \$5; Kingston, K. Kučinskas (BALF no. 126) \$5; Lansdall, Peter Sobel \$2; Middleport, E. A. Pitkus \$200; Port Carbon, H. Stočkūnienė (4151) \$31; Pittsburgh, N. S., F. J. Miniotas \$1; Wilkes - Barre, Jos Gillis \$1.
- Wisconsin:** Milwaukee, Vl. Jakučiūnas \$5.

NARŪ MOKESČIAI: Linden, N. J., BALF 132 skyrius \$11; Great Neck, L. L., N. Y., BALF 20 sk. \$50.

NASLAICIŲ FONDUI: Per Mariją Sims iš Detroito gauta: Lietuvai Vaduoti Sągosa 6 Skyrius \$50; Čepkaskaitės ir Daunoro Vestuvių per Malviną Smailienę \$10; Marija Sims, Naujų Metų pramogos likučiai \$5; Lietuvių Kultūros ir Meno Dr-ja \$1. Ona Unguraitė, Philadelphia, Pa. \$2. Našlaičių Komitetas už aukas visiems nuoširdžiai dėkoja. BALF vadovybė nuoširdžiai dėkoja visiems BALF rėmėjams ir talkininkams už aukas ir pasidarbavimą vajuos metu. Didelis ačiū, ypač "Tag Day" Komitetams ir jų bendradarbiams už didelį pasidėjimą ir gražų atjautimą lietuvių tremtinių ir jų šalpos reikalų.

Lietuva laukia ne palūžusių baltarankių pesimistų, bet pasirengusių didžiam ir sunkiam kūrybos darbiui entuziastingų kūrėjų — statybininkų.

M. Krupavičius

ISIGYKITE VEIKALĄ IS LIETUVOS PARTIZANŲ VEIKLOS VYTIS IR ERELIS

Apysaka. Parašė Jonas Kmitas. Lietuvių Darbininkų Sąjungos leidinys, 1946 m., 576 pl. Amerikos lietuvių gerai pažįsta garsaus mūsų rašytojo ir poeto plunksnų. Atšventęs savo kunigystės auksinį jubiliejų, rašytojas vis dar kuria naujus veikalus. Jo apysaka Vytis ir Erelis, vaizduojanti lietuvių kovas su tėvynės priešais, visų buvo išgirta ir pamilta. Skaitytojas susižavi iki paskutinio puslapio. Kaina — \$2.50. Sumažinta kaina tik \$2.00. Užsakymus siųskite:

DARBININKAS
 366 West Broadway, So. Boston 27, Mass.

"DARBININKO" ADMINISTRACIJAI:—
 Šiuomi siunčiu \$2.00 ir prašau prisiųsti apysaką — "VYTIS IR ERELIS".

Vardas .....

Adresas .....

Havana Filler
 Imported Sumatra WRAPPER
 Tikslai šie puikūs tabakai užtikrina rūkantiems vyrams švelnumą esantį 7-20-4 Cigare

PASAKŲ KNYGA — "Kur Bakužė Samanota"
 Parašė A. Vaičiulaitis

Šioje apysakų knygoje "KUR BAKUŽĖ SAMANOTA" telpa be galo įdomių 12 istorijų ir 12 pasakų, kaip tai: "PABEGELIAI", "LOKYS IR VOVERĖ", "OZIO BALSAS", "ADOMAS IR IEVA", "UODAS", "POPIEŽIAUS PAUKŠTYTE", "SENAS KARVELIS ALEKSANDRAS", "ŽIOGU DAINA" ir t.t.

Knyga 288 puslapių. Kaina \$2.00. Užsakant šią knygą nereikia mums lašką rašyti, tik įdėkite iškirptą kuponą su \$2.00 ir konvertą ir prisiųskite "Darbininkui". Gavę kuponą, tuojau nušysme jums knygą. Rašykite:

"DARBININKAS"
 366 W. Broadway So. Boston 27, Mass.

"DARBININKO" ADMINISTRACIJAI:—
 Šiuomi siunčiu jums \$2.00 ir prašau atsiųsti pasakų knygą — "KUR BAKUŽĖ SAMANOTA".

Vardas .....

Adresas .....

Straigės (snails), kurios kartais pasitaiko iki baseball didžio, Japonijoje yra laikomos dideliu skanestu. Importuotos iš Japonijos Amerikon, čia yra nemėgiamos. Dėdė Samas daro griežtus žygius jas į savo kraštą neįsileisti, nes Japonijos skanestas netinka Amerikai.

Lietuvis Kapelionas 1000 Metry Požemy

Kun. Pr. Gaida

Jau dveji meteliai kaip mūsų lietuviai laužia iš peties Belgijos anglį. Jei pridėsim senuosius emigrantus, bus ne dveji, bet keliolika metelių, kaip lietuvių koja mindo juoduosius požemius, Yra tautiečių, kurie jau antrą dešimtį metų baigia tose pačiose kasyklose. Tai tie, kurie paliko Lietuvą caristinės rusų okupacijos metu eidami lamės ieškoti svetur. Jie Lietuvos, tikrosios tėvynės, laisvos ir nepriklausomos, niekad nėra matę. To meto išeišiamis vienims pavyko pasiekti Ameriką, kitiems Angliją, Prancūziją, o kitiems teko užkliūti Belgijoje ir čia pelnytis duoną.

„I PRAGARUS“

Ak matau savo tautiečius kad ir ne visus) kas antrą sekmadienį pamaldose šventiškai nusiteikusių. Seniai betgi man rūpėjo pamatyti juos anuose požemiuose, kur jiems tenka dirbti labai juodai išsisitas 8 val., kad grįžtų pasitenkinimu rai k y t ū baltą duoną. Kreipiausi į vienos kasyklos direktorių prašydamas leidimo nusileist „i pragarus“ (taip buvau parašęs laiške). Gavau malonų atsakymą penktadienį apie 16 val. kreiptis į vyr. inžinierių. Gerai, reikia tad ruošti. Buvau kadaise nusileidęs Vokietijos anglų kasyklose, bet ten mums parinko tokią šachtą, kur darbai sustabdyti. Tai buvo specialiai turistams palikta kasykla, kur įrengti netgi dirbtiniai žmonės — angliakasiai pavaizduoti darbai. Ten gavau išpūdį, kad angliakasio darbas yra gana normalus ir nepersunkus. Nepamirštamą išpūdį paliko miestelio angliakasių veidai: visi išbale, spalva lyg vaškine. Ten galėjai atskirti angliakasių vien tik iš veido.

Prisiminęs tuos išpūdžius leidžius kasyklos link. Užėjęs pakeliui IRO įstaigon randu p. Demčiuką, rajoninį atstovą. Be kitko pasisakiau, kad ruošiuos požemio karalystėn. Ta proga p. Demčiukas prisiminė savo kietas die-

nas kadaise Liege kasyklose, sako: — Neužmirškite žvilgtelėti į bene 784-tąją. Ten yra ir mano prakaito pėdsakai.

Jam, kaip ir ne vienam svetimšaliui Belgijoje, teko pradėti karjerą nuo anglų kasyklų. Užtat dabar jis puikiai pažįsta angliakasio duoną. Baigęs mokslus Belgijoje ir prisimušęs į lengvesnį gyvenimą savom jėgom. Tai senas ukrainiečių tremtinys.

Sutartu laiku prisistatė kasyklos biure. Pasitinka malonus flamas vyr. inžinierius p. Warzee. Belaukdami dar dvejių požemio „mėgėjų“ gimnazijos mokytojų (belgų) išsišnekam. Pasirodo, apie lietuvių geros nuomonės.

— Lietuviai nuoširdūs, bet ukrainiečių tarpe yra daug komunistų.

Štai ir tie du laukiami mokytojai. Tuojuo einam ruošti kasyklon. Biure sutinkam vieną jaunutį inžinierių ką tik išsikėlusį viršun. Atrodo būtų grįžęs iš paties giliausio pragaro: juodas kaip velnias; po juoką tik balti dantys žiba. Nuveda mus į inžinierių vienutes persirengti. Jau čia pradėdam jausti suodžių karalystę: ką tik čiuptelsi, viskas suodina. Dar į kasyklą nenusileidus esi jau suodinas. Nori žmogus nusileist, pabrauki ranką į kokią skepetą, bet nuo to tik dar daugiau išsitempi.

Pagaliau apsiginklavę odiniais šalmais, stipriais batais, žibintuvu ir keliadangon (odinėm) prisistatome prie keltuvo. Čia sutinku lietuvių Čepauską, kuris kaip koks mižinas čiumpa vieną anglų vagonėlį po kito ir meta lauk iš keltuvo. Tai buvo vienintelis lietuvis, kurį sutikau šioj kasykloj.

SUDIEV, SAULE!

Išmestų vagonėlių vieton įlipam mes trys svečiai ir du inžinieriai: Warzee ir Chins. Prieš nusileisdami požemin, angliakasių papročiu sukaltam invokaciją: „Grace a Dieu, St-e Barbe et St. Le-

Hawajiečiai laivų krovėjai, streikininkai grįžta prie darbo. Kairėje Henry J. Schimidt, International Longshoremen's Workers unijos tarautojas liepia grįžti prie darbų maisto iškrovimo iš laivų, kuriais maistas atvežamas iš Jung. Valst. Jiems buvo pranešta, kad Hawajų įstatimadavystė sutiko patenkinti jų reikalavimus.

onard“ (Pasivedam Dievui, šv. Barborai ir šv. Leonardui).

Keltuvas sminga žemyn taip greitai, kad net auryse ima spausti. Inžinierius pataria nuryti seilę. Ir tikrai tai geras vaistas. Leidžiamės aštuntą šimtą metrų, ir keltuvas ima lėtėti. Gaunasi išpūdis, kad pradeda kilti viršun.

Išlipam didžiajam koridorių. Ilgiausia eilė vagonėlių laukia eilės kilti viršun. Praslenkam pro juos ir greitai žingsniu skubam tolyn. Vos spėju žvilgtelti kartas nuo karto aukštyn į kyšančius rąstgalius, kurie, atrodo, lyg ir tyko kieno galvos. Darbininkų kaip ir nematyti, nes pavakarių metas, ir jie užkandžiauja. Užtin kam vieną kitą betriūsiantį, bet retai. Pagaliau štai iš vienos skylės su irštais suodžių debesimis verčiasi stori anglų klotai tiesiai į vagonėlius, kurie keltuvas iškeliami viršun. Čia dirba jau du darbininkai.

Bekeliaudami pradėdam jausti šilumą. Tenka nusimesti angliakasio kailinukus ir leisti toliau tik su palaidune. Sekame inžinierių, kuris plačiais žingsniais vingiuoja vis tolyn į siaurėjantį koridorių, kur negirdėti nė gyvos dvasios ir kur tesviečia silpni mūsų žibintuvėlai. Inžinierius duoda signalą varpu nuleisti keltuva, mat, leidžiamės dar giliau į tąją, esančią 960 mtr. gilumoje. Čia irgi esama gyvenama žmonių. Silpnų šviesoj žvelgia į mus suodini veidai, pridenkti odiniu šalmu. Išžiūrėjus matyt, kad visi dirba nuogi tik su sportinėm kelnaitėm, nes taip yra vėsiau, o ir drabužiai lieka švarūs. Ilgam koridorių užtin kam vokiečių grupę, kurie geležiniais lankais stiprina koridoriaus skliautus, o čia pat užias elektrinis motoras neleidžia nė susikalbėti. Plati standžios medžiagos juosta slenka vis pirmyn, nešdama anglies gabalus aukštyn. Juokėsi inžinierius iš mūsų pasiūlymo įrengti tokią juostą, kuri išneštų anglį iki paviršiaus, kad nereiktų vagonėlių...

ŽMOGUS — VABALAS
Sustoja plačiažingsnis inžinierius ir prašo pasi-

Į Rytus Ir Į Vakarus

Į Rytus ir į Vakarus kančios mūs tiesias kelias. Vartus palikom adarus į tėviškėlę žalią.

Visur palieka pėdsakai mūs kojų kruvinų, tai jais ir vėl sugrįšime po daugelio dienų.

Jau kraičių neberasime tik adaras skrynias, mūs rankos darbai pratusios ir vėl pripildys jas.

Tie kraičiai prisisunkę bus mūs ašarų karčių. Tegu užtvindys saulę jos Rytų ir Vakarų...

Kotryna Grigaitytė-Gradušienė

Iš spaudai paruošto antrojo lyrikos rinkinio „Paslaptis“.

ruoš pačiai sunkiausiai! kelionės daliai. Iki šiol nesėmės žibintus rankoje, dabar gi reikės abiejų rankų. Inžinierius padaro iš mano angliakasio kaklinio du mazgu ir užkabinu žibintą pasmakrin. Pirmuoju ima kopti inžinieriaus padėjėjas — ilgas ir laibas. Mikliai lipa įsiai siaurom geležinėm kopetėlėm, paskum ji mano kolegos, prisijungia vyr. inžinierius ir pagaliau aš. Urvas toks status ir toks siauras, kad vietomis vos pralendi, o jau galvai tenka nekartą sukelti į akmeningą uolą. Laimei, odinis šalmas puikiai apsaugo. Inžinierius, kaip Dantės Vergilijus veda mane, duodamas nurodymus kur pasilenkti, kaip pereiti ant sekančių kopečių. Taip teko kopti apie 40 mtr., kol priėjom tąją, kur yra laužiama anglis. Čia prasideda įdomiausia kelionė ir tikrasis angliakasio darbas. Vadinamoji tąja yra ne kas kita kaip paprastas urvas kokių 1,10 mtr. pločio. Iš abiejų pusių anglies sluoksniai, viduriu urvo plati juosta, ant kurios metami anglies gabalai čiūvožia žemyn. Anglis laužiama tam tikrais gražtais, varomais suspaustu oru, kuris čia atvestas vamzdžiais. Anglis laužiama į abi urvo puses iki 1,80 mtr., išimtos vietos paremiamos mediniais ramsčiais.

Tokiu urvu teko šliaužti apie 70 mtr. Visa laimė, kad turėjau keliadangas (odines), kurių nebuvo pasiėmęs mano kolegos: vietomis man jos labai pravertė. Šliauži žmogus ir nežinai kada bus galas.

O taip tamsu, taip nyku! Spusteltų žemės sluoksnis, nors keliolikių centimetrų ir liktum žmogus šiame hadese amžiams anglų laužti! Šviesa tokia menka, ir ta gėsta. Inžinieriaus lemputė — ne elektrinė — laikosi geriau, o mano kolegų ėmė visai streikuoti. Laimei mano žibintuvėlis tebešviečia, ir pro silpnutę šviesą pamatui žibančias žmogaus akis — tai angliakasy, besiruošias leisti gražtą į darbą. Visas nuogas, tik odiniu šalmu prisidengęs tupi kaip vabalas prie anglių sluoksnio. Pasirodo, lenkas, dirba šioj kasykloj 15 metų. Žmogus seniai palikęs tėvynę, be šeimos, vienas kaip pirštas gyvena svetimuos požemiuos. Nepasakyčiau, kad jis būtų blogos nuotaikos. Ne. Kai pasakiau, kad aš tiek neišlaikyčiau, nusijuokė patenkintas. Mes nušliaužėm toliau, o jis liko tame urve dirbti toliau. Išsikels viršun, grįš kur nejuokion pasiūrėn, numinges ir vėl leisies požemin. Ateis šeštadienis, gaus pinigų krūvą (minimum 250 Fr. dienai), nusilaks kaip latras week-end proga, pradrybsos kur nugriuvęs, o pirmadienį požemin... ir vėl iš pradžios. Toks to juodo vabalų gyvenimas, kuris nemato šviesos nei požemy, nei paviršiuje. Ir kas jam gali atnešti tos šviesos?!

Prašliaužėm antrą tokį pat žmogų — vabalą itala, ir vargais negalais išnariom iš to urvo į erdvesnį koridorių, kur galima jau ir atsistoti. Slenkam atgal, keliamės venu keltuva aukštyn, kad didžiųjų koridorių vėl pasiek-

tume pagrindinį keltuva. Atrandam savo paliktus kailiniukus ir žengiam keltuvo link. Mums parodo dar kambarį, kur sudedami gražtai pagal numerius. Simpatingas flamas užfundija kiekvienam po stiklą savotiškos arbatos su druska. Esą tai malšina troškulį, nes žmogus išsprakaituoja tam tikrą kiekį druskos. Angliakasiai, prieš išsikeldami viršun mielai atsigeria, nors ir patys darbo metu mažiausiai išgeria du litru atšiestos kavos.

KADA ATEIS IŠVADAVIMAS IŠ POŽEMIO KARALYSTES?

Baigę kelionę, kylam į viršun. Atsimenu, vokiečiai angliakasiai sveikinaisi linkėdami „Gluck auf“ t. y. išsikelk laimingai (lakūnai sako Gluck ab“). Mes gi, dėkui Dievui, laimingai iškylam paviršiuo ir skubam į vienutes persirengti. Pasiziūri į veidrodį, ir savęs nepažįsti! Rodos, tik apie 3 val. išbuvom požemy, o likom nebaltesni už kipšus. Siltas vanduo greit gražina baltojo žmogaus pavidalą, tiktai akys ilgai lieka pilnos suodžių. Angliakasiai išsikėlę turi dušus, bet neturi vienučių, nei drabužiams spintą. Jie sukabina drabužius ant virvių. Kai niekas čia neateina su „Smokingais“, tai ir vagysčių nėra.

Išėjus iš vienutės prisistato vyr. budėtojas (Obersteigeris) su požeminės juostos (lovio) gabalu.

— Štai sabotžas, — rodo.

Iš tikrųjų, aiškiai matyti šviežias kirvio kirtis. Inžinierius paaiškina, kad sabotžas būna nemažai. Sakysim, įkirsta juosta tojo gyvenimu ir darbai. Visi ima kreivai eiti, ir kol ji šv. Pranciškaus Mylėtojai ir Jo tampa pataisyta, darbas turi sustoti. Arba kad ir su akmenimis. Jų, tiesa, neišvengiamai daug pakliūva su anglimis, bet darbininkai dažnai ir tyčia verčia juos, kad daugiau būtų vagonėlių.

Padėkojam inžinieriui už didelį paslaugumą, kuris mums „grinoriams“

teikėsi parodyti požemio karalystę. Jis buvo tiek malonus, kad savo automobilio mane parvežė net iki namų. Dėkui jam.

Tris dienas mano sutikti belgai žiūrėjo į akis ir vis sakė: „Tai buvote kasykloj?“ Stebėjau, iš kur gi jie tai žino. Atsiminiau, kad mano akys buvo juodos išsisitas tris paras. Mat, akys išdaviškės...

Tokia tad požemio karalystė, kurios karaliai betgi viršų gyvena. Daug įvesta techninių patobulinimų, dabar visiškai neseniai išrasta naujų laužiamašinių, ir vis dėlto žmogus lieka nepavarduojamas. Ir daug gal metų nutekės, o žmogus — vabalas vis bus reikalingas. Juodasis auksas pats nekils viršun, reikės jį vistiek kelti žmogaus išradingumu ir raumenimis. Nebent ateis atominė galybė, ir išvaduos žmones iš tamsiosios požemio karalystės. Reikia užburtos karalaitės, kuri nusileistų ten ir vienu mostu iškeldintų žmones šviesos karalystėn.

Aprašiau tai, ką mačiau. Skaitas angliakasy matys, kaip atrodo jo darbas praeiviui, o nemažai išpūdiams tai bus pluoštas išpūdių iš požeminio gyvenimo, kur dalyvauja šimtai mūsų tautiečių.

ISIGYKITE

Šv. Pranciškaus Gyvenimo Knyga —

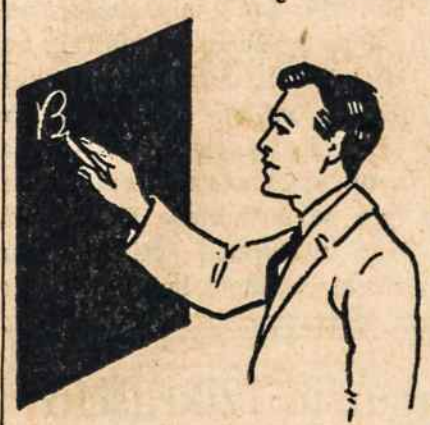
SV. PRANCISKUS ASYZIETIS

Knyga verta įsigyti kiekvienam, norinčiam plačiau susipažinti su visų taip mylimo šventojo gyvenimu ir darbais. Visi ima kreivai eiti, ir kol ji šv. Pranciškaus Mylėtojai ir Jo tampa pataisyta, darbas turi sustoti. Arba kad ir su akmenimis. Jų, tiesa, neišvengiamai daug pakliūva su anglimis, bet darbininkai dažnai ir tyčia verčia juos, kad daugiau būtų vagonėlių.

Padėkojam inžinieriui už didelį paslaugumą, kuris mums „grinoriams“

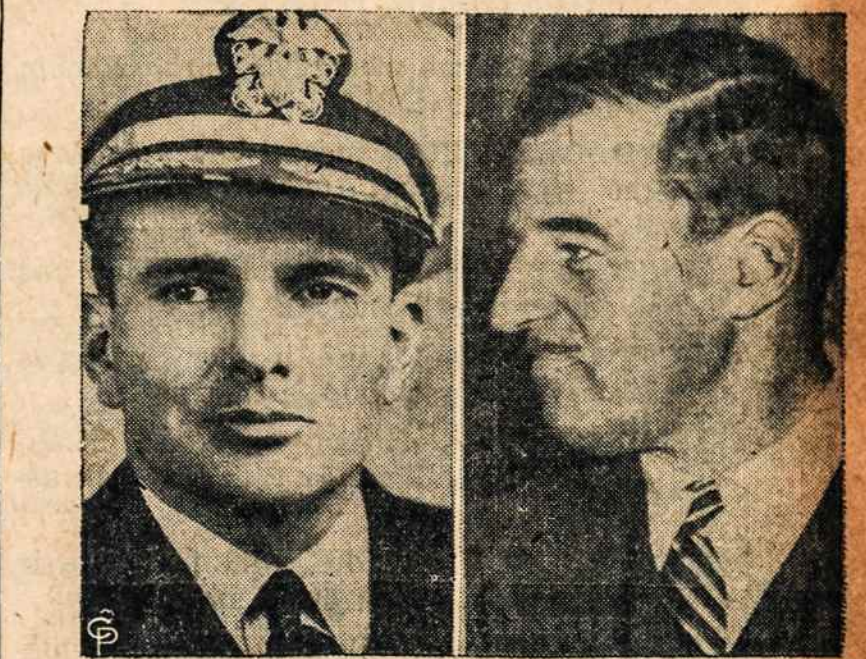
DARBININKAS
366 W. Broadway,
South Boston 27, Mass.

JEI NORI GREITAI ISMOKTI ANGLŲ KALBĄ, ISIGYK — „ANGLŲ KALBOS MOKYTOJAS“

Norintiems angliškai pagal gramatiką išmokti, patariama įsigyti knygą ANGLŲ KALBOS MOKYTOJAS. Joje yra naudingi pasikalbėjimai: keliaujant traukiniu, pas gydytoją, pas siuvėją, krautuvėje ir panašiai. Knyga turi 174 puslapius, stiprių viršelių. Knygos kaina tik \$2.00.

DARBININKAS
366 W. BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

Kairėje comdr. Morgan Stayton U.S. Jūrų Laivyno attache ir generalinis U.S. Konsulas, John M. Cabot, kurie buvo Kinijos įsiveržėlių komunistų užblokuoti U. S. konsulate Shanghaije.

ŽODYNA

English - Lithuanian Dictionary

Žodynas turėti savo knygyne yra be galo naudingas dalykas nes jis yra geras kalbos mokytojas ir stiprus patarėjas.

Mes siūlome Jums Angliškai-Lietuvišką Žodyną, kuris yra kiekvienam reikalingas. Jo formatas-dydis: 6 col'ai per 4". 400 puslapių; kietais, stipriais audeklo aparais. Parduodavo po \$4.00; dabar mes Jums siūlome bargeną — atiduodame už \$3.00. Mes jų nedidelį skaičių turime. Prašome skubiai užsisakyti.

Užsisakant žodyną, mums laišką rašyti nereikia, tik įdėti į konvertą kuponą su \$3.00, ir tuojuo gausite puikų Angliškai-Lietuvišką Žodyną.

Užsakymus siųskite:

DARBININKAS

366 West Broadway So. Boston 27, Mass.

Šiuomi siunčiame \$..... ir prašome atsiųsti mums Angliškai-Lietuvišką Žodyną.

Vardas .....

Adresas .....

Sekmadienį, Rugpjūčio-August 14, 1949

Visi Keliai Veda | Lietuvos Pranciškonų Šv. Antano Vienuolyno Parką, Kennebunk Port, Maine Ruošiamą

NAUJOSIOS ANGLIJOS LIETUVIŲ DIENA IR PIKNIKA

LIETUVIŲ DIENOS PROGRAMA:

11:00 val. — Iškilmingos šv. Mišios, kurias laikys Kun. Pranciškus Juras. Šv. Mišių metu giedos Lawrence Šv. Pranciškaus parapijos choras vadovaujant Al. Šimkui.

12:30 val. — Svečių pietūs.

3:30 val. — Žymių asmenų kalbos; lietuviškos dainos; tautiniai šokiai vadovaujant Mrs. Onai Ivaškienei, Boston, Mass.; įvairios dovanos, skanus valgiai ir gėrimai.

Nuoširdžiai kviečiame Dalyvauti LIETUVIŲ DIENOJE ir PIKNIKE visus Lietuvos Pranciškonų Gerardarius, Rėmėjus, Bičiulius,— visus Amerikos Lietuvius.

Nepraleiskite progos pamatyti gražųjį Maine, čia pasilsėti ir

pasimaudyti šalia vienuolyno parko esančiame Atlanto Vandenyne!

Ligi pasimatymo Atostogų Krašte Maine. Visais reikalais kreipkitės: FRANCISCAN FATHERS Kennebunk Port, Maine. Tel. 5.

KAS GIRDĖTI LIETUVIŲ KOLONIJOSE

Jūs mums ištiesėt pagalbos ranką!

Liepos 2-ros dienos ankstyvą rytą laivo Holbrook keleivius pasveikina blykščiojančių tombiliu atvykus mūs pasiimti New Yorko žiburių pusratis. Ponia Apolonia Matijošienė Brėkšta... Pirmoji mus sutinka Sykes. Neapsivylėm. Štai dury Amerikos Laisvės Statula ir iškilmingai stūksą dangoraižai. Šu baime širdy ir nepasitikėjimu savim išlipam, kaip kadaise Kolumbas, ant Naujos Žemės. Raudonojo Kryžiaus atstovės mus atgaivina kava, pyragaičiais, pienu ir riestainiais.

N.C.W.C. pareigūnai sutinka mus su besišypsiančiais veidais. Mus su jais supažindina N.C.W.C. ženklelis su kryžiumi, kurį mes su pasididžiavimu nešiojom visą kelionę ant krūtinių. Pajutom Aukščiausiam dėkingumą, kad Jis mus leido gimti katalikiškose šeimose, tuomi pačiu tapti nariu Katalikiškos Bažnyčios... Nariu tos garbingos organizacijos.

Mūsų mielieji Laučka, Averka ir kiti savo gražiai lietuviškai tarsena mus kalbino ir mažino, mūs nuovargę. Pasisuka ir p. Šimutis ne vienam atnešdamas padėsinimą naujan gyveniman.

Apie 18 val. sėdame į puikų vagoną ir lekiamo Bostono link. Mus sveikina baltos, kaip gulbės, pajūrių vilos. Vienuoliktą rytą savo dukters Ritutės rūvalandą mes jau Bostono stoties ir Elenutei sutikusiai mus tyj. Čia (tik vieną) mūsų šeimai

ligentiškumo šypsniu. Paminėtinai ir ponios Apolonijos marčios Arina ir Silvija ir žentai Alfonsas ir Povilas už taip malonų mūs priėmimą į naujų "giminių" tarpą, vaišinant savo namuose ir pavežinant savo automobiliais.

Kur mes begyventume, bet Abington, 169 No. Quincy St., niekada neužmiršiu, neužmiršime lietuviškos pirkios, kuri mus pirmoji po savo stogu, atvykus Amerikon, priglaudė, apnakvydino. Neužmiršim tu namelių širdies — ponios Apolonijos, kuri mus laikė, maitino ir apdovanojo rūbais. O darbo kolegoms Angelei ir Valentinui Vakaruzams už suradimą tų gerų namų ir jų sielos p. Apolonijos, tariame gilų ačiū.

Šia proga dėkojame Šv. Roko lietuvių parapijos klebonui kun. Strakauskui ir jo Mamytei už patarimus ir gerą širdį, kun. Klimui ir kun. Saulėnui, kurie mus vėžino, ieškant darbo. Ir visiems Brocktono lietuviams, kurie mus rėmė rūbais, maistu, pinigais ir geru žodžiu. Ypač p. Onutei Kašėtaitei ir p. Aldonai Padegimienei suradusioms mums darbus, o Aukštakalniams, Rudakiams, Barkauskams, Čiziams, Žizienei, Ježukevičiui, Kašėtaitei, Briedienei, Budrikams ir dėdei Pranui Keblinskiui už jų gerą širdį. Lai Dievas gausai savo malonėmis atlygina tiems, kurie mums ištiesė pagalbos ranką! Lai Aukščiausias laimina Brocktono Šv. Roko parapijos geruosius lietuvius ir jo Dvasios vadus! Tikimės, kad Brocktono parapijiečiai dar šimtus tremtinių atsikvies, ištiesdami jiems pagalbos ranką! **Keblinskių Šeima.**

ERVING, MASS.

Liepos 7 dieną mirė a. a. Motiejus V. Klepatskis, sulaukęs 70 metų amžiaus. Vėlonius buvo gimęs Lietuvoje priklausė prie šv. Jono bažnyčios, Millers Falls, Mass. ir Saldžiausios Jėzaus Širdies Draugystės Greenfield, Mass. Paliko gimiinių Amerikoje ir Lietuvoje. Buvo palaidotas su šv. Mišioniu Our Lady of Czestocova kapuose, Turners Falls, Mass. Karstą nešė ir suteikė paskutinį patarnavimą S. Š. V. Jėzaus Draugijos nariai: Andrius W. Dedinas, Jonas Bunevičius, Aleksandra Stepankevičius, Jurgis Dagilius, Albertas Tamulis, Jonas Jurgelionis. Suteik jam Viešpatie, dangaus karalyste. Mes liūdime. **A. Dedinas.**

BROCKTON, MASS.

Šv. Roko par. 50-ties metų parapijos įsikūrimo jubiliejinis piknikas

Šv. Roko parapijos parapijiečiai smarkiai ruošiasi savo nepaprastam jubiliejinui piknikui. Tai 50 metų sukaktis nuo Šv. Roko parapijos įsikūrimo. Visos parapijos ir apylinkių miestelių milžiniškas suvažiavimas įvyks sekmadienį, rugpjūčio 14 d., Romuvos parke. Klebonas kun. Pr. Strakauskas ypatingai pažymėjo, kad visi, o visi palikite tą dieną vasarnamius bei kutenančių mokyklų patogias vietas ir suvažiuokite į šį nepaprastą parapijos pikniką, kurio pelnas skiriamas naujos bažnyčios fondui ir manoma su šiuo sekmingu suvažiavimu fondą pauginti ligi šimto tūkstančių dolerių.

Rengimo komiteto pirmininkai yra vikarai: kun. S. Saulėnas ir kun. Pr. Klimas. Jiems gelbsti sub-komitetai, į kuriuos įeina: Antanas Akstinas, Adomas Česnauskas, Kazimieras Grigas, ponia Rožė Čirukienė, Angela Verveskienė, Emilija Wallace, Domicelė Kazlauskienė, Ona Chestnut, Elena Liošienė, Ona Grukienė, Malvina Akstinienė, Elena Jerukevičienė ir M. Gudienė.

Komitetas ir jo pagalbininkai smarkiai dirba, kad gerai pasiruošus šiam piknikui, būtų svečių pavaišinimui ir įvairiomis programomis.

Programoje numatyta muzika, kuri visiems patiks. Bus ir tautinių šokių, kuriuos išpildys neseniai atvykusieji iš tremties tautiniuose drabužiuose.

Atsigaivinimui pikniko šeiminkai ruošia gėrimų ir pavaišinti šeiminkės įvairių lietuviškų valgių.

Bus sporto programa, būtent — softball žaidimas tarp Norwood Šv. Jurgio parapijos altoriaus berniukų ir vietinės Šv. Roko parapijos alt. berniukų.

Laukiama svečių iš Bostono, Cambridge, Worcester, Mass., iš Providence, R. I. ir iš kitur.

DAYTON, OHIO

Pasisekęs piknikas

Liepos mėn. 31 d. vietos lietuvių meškeriojų klubas buvo surengęs pikniką. Šį kartą programoje buvo vėl tautiniai šokiai, kas išaukė visų dalyvių tarpe didelio susidomėjimo. Buvo pašokta keturi tautiniai šokiai, iš kurių labiausiai visiems patiko "Oželis". Šį šokį šoko Babickas ir Vaitkevičius. Tautiniams šokiams vadovauja vietos lietuvių Mrs. Vana-

gas. Šokiams piknike grojo B. Pakšto kapela.

Atžymėtas sukaktuvininkas
Liepos 30 d. žymiam vietas lietuvių kolonijos veikėjui Pranui Ambrozaičiui sukako 46 metai. Ši sukaktis buvo atžymėta meškeriojų pikniko metu, kur kun. V. Katarskis lietuvių ir anglų kalbomis apibūdino Pr. Ambrozaičio darbuotės vietos parapijai, kultūriniam gyvenime bei padedant tremtiniams įsikurti. Pakšto kapelos vyrai po kun. Katarskio žodžio sugiedojo "Ilgiausių metų" ir pagriežė maršą "Stars and Stripes". Pranas Ambrozaitis šiuo metu yra parapijos komiteto pirmininku ir jau 28 metai vadovauja vietos parapijos bažnytiniam chorui. Beto, Pr. Ambrozaitis daug širdies parodo naujai atvykusiems ir atvykstantiems lietuviams, juos sušelpdamas, padedamas susirasti darbo bei kitokiais būdais jiems pagelbėdamas. Gimęs ir augęs JAV-se gi jo žmona atvykusi 12 metų iš Lietuvos. Augina 4 dukteris ir vieną sūnų. Trys vyriausieji — visos dukterys gieda bažn. chore ir priklauso Vyčiams. Ilgiausių metų p. Pr. Ambrozaičiui!

Vyčių susirinkimas

Rugpjūčio 1 d. vietos 96-toji Vyčių kuopa turėjo susirinkimą, kuriame buvo aptarta visa eilė klausimų. Kuopos narių skaičius paskutiniu metu padidėjo net dešimtimi, dauguma — naujai atvykusieji. Tikimasi, kad kuopos narių skaičius netolimoje ateity dar žymiai padaugės. **L.V.**

ELIZABETH, N. J.

ATSISĀUKIMAS

Elizabetho Lietuvių Tremtinių Draugijos Valdyba, kreipiasi su prašymu į vietas (Elizabeth, Newarko, Lindeno, Roselle, Union, Bayonne ir kit.) lietuvius amerikiečius ir šios draugijos narius tremtinius, pranešti jai apie kiekvieną žinomą laisvą darbą (fabrike įmonėje, ar pas privačius asmenis) kur galėtų gauti bent kokį darbą (ypač vyrai) vietas tremtiniai bedarbiai. Pranešti atvirai laišku ar telefonu šiuo adresu: I. Petraitis 141 Rippley Place, Elizabeth, arba telefonu El. 54173 (tarp 7 - 8 val. vakare). Elizabetho Liet. Tremtinių Draugijos nariai palaikymui ryšių su Valdyba, įvairiais reikalais prašomi kreiptis į budintį Valdybos narį Liet. Katalikų Parapijos salėje Rippley Place (prieš bažnyčią) kiekvieną sekmadienį nuo 12 iki 1 val. diena. **Valdyba.**

Paaukojo \$700 Tremtiniams Gelbėti

Mūsų tautietis Jonas Gustainis, gyvenęs Melrose Park, Ill. š/m. liepos 28 d. prisuntė BALF-ui čekį sumoje \$700.00.

Šiąja stambia auka tremtinių šelpimo ir imigracijos darbas susilaukė didelės paramos, kuris šiuo metu yra ypatingai reikalingas, nes tremtinių imigracija vyksta sparčiu tempu, o ligonys ir paliegliai su šeimomis ir toliau pasilieka dar vargti stovyklose. Jų šelpimas yra būtinais reikalingas, kad jie nepalužtų ir išvertų. Kiekvienas BALF-o siuntinys su maistu ir kitokiomis gėrybėmis, igytomis už suaukotus pinigus, atneša tremtiniams didelės paguodos ir vilties, kad ir jie susilauks šviesesnių dienų ir išgyję iš negalavimų, galės išemigruoti lygiai su kitais tremtiniais.

Visų šelpiamųjų vardu BALF Centras širdingai dėkoja aukotojui gerb. Jonui Gustainiui už gilų tremtinių atjautimą ir už parodymą didelio gailėstinumo ir artimo meilės mūsų vargantiesiems tautiečiams.

Tebūna šis gražus pavyzdys paskatinimu ir kitiems lietuviams, kurie dar nėra atlikę pareigos savo tautiečiams tremtiniams gelbėti.

BALF-o Centras.

BRIDGEPORT, CONN.

Buv. tremtinių pirmas susirinkimas įvyko rugpjūčio 1 d., parapijos svetainėje, kur gražus būrys atsilankė buv. tremtinių. Susirinkimą atidarė buvęs Lietuvos valstybininkas Jonas Karys, raštininku buvo buvęs Lietuvos Kauno Universiteto prof. Jonas Bigelis, teisininkas. Buvo visokio luomo žmonių, kur teko susitikti neseniai atvykusius iš tremties p.p. Domeikų šeimą, p.p. Janiūnus ir daug kitų. P. Domeika yra buvęs Kauno Apygardos Prokuroro Padėjėjas nepriklausomoje Lietuvoje; p. Janiūniene yra gailėstingoji sesutė.

Į susirinkimą atsilankė kleb.

kun. J. V. Kazlauskas, kuris pasveikino naujai besikuriančius tremtinius ir palinkėjo geriausios ateities. Muz. A. Stanišauskas supažindino tremtinius su vietos organizacijomis ir kvietė į jas įstoti ir darbuotis Lietuvos labui. Aptarus vietinius tremtinių reikalus, buvo išrinkti du atstovai — P. Sitavičius ir J. Kairys tarpusavinės pagalbos reikalams.

Parapijos choras turi savo atostogas, ir pradės pamokas rugsėjo 3 d., kuriose choras rengsis prie savo metinio koncerto. Į chorą pasižadėjo ir daugiau tremtinių įstoti, būtent: p. Valančius, kuris jau yra ilgai giedojęs choruose Lietuvoje ir p. Janiūniene, buvusi "Čiurlionių Ansamblio" dainininkė Vokietijoje. Jau į chorą įstojo šie tremtiniai: P. Klorikaitis, P. Kukleris ir p. B. Kuklerienė, kuri yra ilgai buvusi chore Šauliuose. Būty gera, kad, kurie tik turi balsus ir myli muziką, įsijungtų į lietuvišką dainos darbą. **O.**

PADEKA

Nuoširdžiai esame dėkingi Ievai ir Juozui Petrauskams už šelpimą tremtyje, sudarytus affidavitus, buto ir darbo garantijas ir atvykus už tikrai lietuvišką - tėvišką globą, paramą ir pagalbą ir dabar tebesirūpantiems mūsų šeimų visoms keturioms dukroms: — Eugenijai, Onai, o ypatingai Harisonų ir Feidlei šeimoms už paramą įsikurti; Onai Česnienei ir jos vaikams — ypač sūniui Pranui ir jo žmonelei už suteiktas pinigines ir kitas medžiagines dovanas; p. Marijai Volskienei už nuolatinį rūpesnį, globą ir materialia param, anksčiau ir dabar; p. Rastenienei už parodytą nuoširdumą ir dovanas; p. Valterienei, p. Dekinienei ir visiems kitiems baltimoriečiams už patarimus ir paramą liekame visada dėkingi.

Buvusiam tremtiniui p. P. Jaurui padėjusiam surasti darbą — dėkodamas bučiuoju veidan.

Cesonių šeima. Baltimore, Md.

Nebūk be įdomiausio laikraščio "DARBININKO"

Dabar geriausias laikas užsirašyti darbo žmonių laikraštį "DARBININKĄ".

Tik per "DARBININKĄ" sužinosime apie savo draugus, gyvenančius Amerikoje ir visame pasaulyje.

Tik per "DARBININKĄ" mes sužinosime, kas dedasi pavergtoje Lietuvoje.

"DARBININKAS" buvo, yra ir bus geriausias Amerikos lietuvių išsivijoje laikraštis.

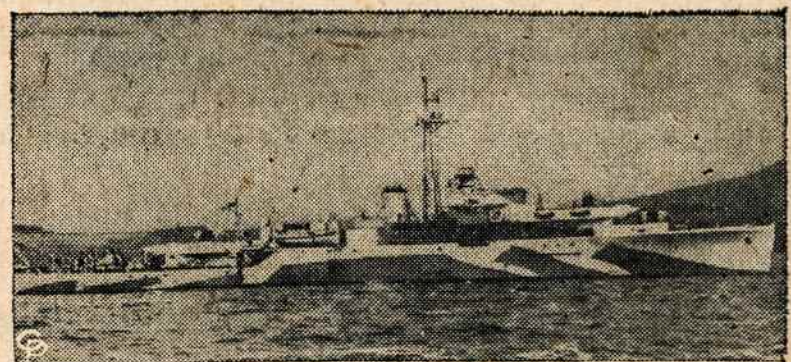
"DARBININKAS" yra pripažintas kaipo rimčiausias katalikiškoje dvasioje vedamas laikraštis.

"DARBININKAS" išsina du sykiu į savaitę ir metams kainuoja \$5.00; pusei metų \$2.50.

"DARBININKAS" imant tik syki į savaitę, metams kainuoja \$3.00; pusei metų — \$1.50.

"DARBININKAS"

366 West Broadway, So. Boston 27, Mass.

Britų karo laivas Amethyst, kuris nuo balandžio 20 d. buvo Kinijos komunistų spąstuose Yangtze upėje, laimingai praplaukęs pro komunistų patrankų ugnį, sveikas susijungia su kitais britų karo laivais Tolimuose Rytuose.

VIETINĖS ŽINIOS

ŽINUTĖS

Svečiai. Sek., Šv. Petro par. klebonijoje lankėsi šie svečiai: Tėvas Pranas Aukštikalnis, S. J., Tėvas Juozas Beleckas, S. J., ir Tėvas Dr. A. Antaninas, O. P.

Kalbėjo Dr. Leimanas. Penktadienio vakare, Maldos Apaštalavimo Draugijos susirinkime, Daktaras Leimanas kalbėjo apie Liurdą — stebuklais garsią vietą. Jis patarė draugijai parašyti iš tremties atvykusių talkininkų maldai apaštalaui.

Praga mokyti. Boston College's coeducational Intown College, 126 Newbury St., Boston, Mass., rugs. 1 d., skelbia kvotimus įstojimui. Šioje mokykloje gali mokyti įvairius aukštus mokslus vyrai ir moterys - merginos.

Maldininkai. Rugs. 9 d., nuo Carney ligoninės išeis Grey Hound Busai į Baltimore, Md., su maldininkais aplankyti Motinos Seton šventovę, ir kitas vietas. Trijų dienų kelionė su maistu ir nakvynėmis kainuoja \$29.95. Nori dalyvauti šioje

maldininkų kelionėje, kreipkitės į Miss Dorothy W. Brandis, Carney Hospital, So. Boston, Mass.

Susirinkimai. Šv. Petro ir Povilo Draugija turėjo savo mėnesinį susirinkimą sekmadienį. Saldžiausias širdies V. J. L. R. K. Draugija pirmadienį. Lietuvos Dukterų Draugija antradienį. Ir Vyčių kuopa, choro moterų - merginų pratybos.

Penktadienį, vakare paminklinėje parapijos mokykloje įvyks viešas Federacijos skyriaus susirinkimas. Prašome visus draugijų atstovus susirinkti. Vietoje draugijos nuolatinių atstovų gali atstovauti draugijų valdybos nariai.

Atostogauja. — Kun. Albertas Abračinskis po sunkių Karnavalo ir kitų bažnyčios taisymsi darbų šį mėnesį, atskvėpia. Pereitą savaitę lankėsi pas mamytę, Brocktone. Šią savaitę išvyko pas brolių Daktarą Edvardą, į Holyoke, po tam mano pasukti į Capé Cod, su sesute ir jos šeima.

Kun. Albertas Kontautas ir kun. dr. Antaninus Jurgelaitis, O. P., pirmadienį, išvažiuo į Baltuosius kalnus, N. H.

Prašo švesti. Kunigai prašė visus iškilmingai švesti Panos Marijos ir Dangų Ėmimo šventę, kitą pirmadienį. Tos kilnios šventės proga prašė visų eiti prie Sakramentų, išklausti šv. Mišių ir melstis. Bus proga pasimelsti ir Lietuvos naudai.

Mirė

Magdalena Tamulevičienė, 65 m. amžiaus, gyv. 7 Burrill Place, So. Boston, mirė miesto ligoninėje rugpiūčio 7 d. š. m. Velionė pašarvota D. A. Zaletskų, laidotuvių direktorių, koplyčioje, 564 E. Broadway. Paliko dideliame nuöldime sūnų Ferdinandą Skinkį ir anūką Fred J. Skinkį, kuris tarnauja Jung. Valstybių Laivyne Key West, Florida, korporalo laipsniu.

Lankėsi

Pereitą savaitę lankėsi "Darbininko" redakcijoje Tėvas Antoninas Jurgelaitis, O. P., "Darbininko" bendradarbis, tik mokslo metais, kada buvo išvykęs į užsienį, buvo priverstas bendradarbiavimą nutraukti. Bet dabar, nuvykęs į Providence Kolegiją profesoriauti, pasižadėjo bendradarbiavimą atnaujinti.

Tėvas Juozas Beleckas, S. J., Scranton Universiteto profesorius, lankėsi "Darbininko" redakcijoje. Jis taip pat pasižadėjo bendradarbiauti "Darbininkui".

Nuoširdžiai dėkojame Tėvam Jurgelaičiui ir Beleckui už pasižadėjimą parašyti straipsnių ir įdomių žinių "Darbininko" skaitytojams - darbininkams.

J. E. ARKIVYSKUPO LAIŠKAS, skaitytinas Sekmadienį, rugpiūčio 7 ir primintinas Sekmadienį, rugpiūčio 14 d.

Mylimieji Kristuje:

Aš nusprendžiau padaryti ėisose bažnyčiose specialią rinkliavą Sekmadienį, rugpiūčio 14 d., prieš Švenč. Panelės Marijos Dangun Ėmimo šventę. Ta rinkliava yra skirta sukelti nustatytą mūsų Vyskupijai pinigų sumą baigti statybai Tautos Bažnyčios, Nekalto Prasidėjimo vardu. Ta Bažnyčia, kaip jūs žiunote, yra statoma Washingtone, visų 48-ųjų valstybių katalikų lėšomis, Dievo Motins garbei.

Vyskupų Komitetas mane išrinko to svarbaus religinio uždavinio išdinininku. Aš, žinoma, labai trokštu, kad mano Vyskupija vadovautų statyboje tos vertingos šventyklos, paskirtos Dievo Motinos garbei, tuo pačiu titulu, koku Ji yra mūsų brangiosios tautos Globotoja. Laikraščiai dažnai spėlioja, ko daugiausiai trūksta mūsų kraštu. Tikrenybėje Amerikainieko tiek netrūksta kaip maldos. Ta Bažnyčia, ant viso Washingtono iškilusi, bus ženklų nuolatinių mūsų maldų už tautą ir jos vadus.

Mūsų Arkivyskupijos katalikai buvo labai duosnūs šiai pereitų metų rinkliavai. Aš pilnai pasitikiu, kad ir dabar visi kartu su manim atliksite mūsų Vyskupijos pareigą gausiai sušelpiti tą mūsų tautos šventyklą.

Su dėkinga palaima ir pasižadėjimu nuolatos už jus melstis, lieku

Jūsų ištikimas Kristuje,
 † RICHARD J. CUSHING,
 Bostono Arkivyskupas.

PADEKA

Pasidarbuviems ir aukavusiems liepos 4 d., 1949, Marijanopolio Lietuvių Dienai.

Marijona Tamulaitienė, Petronėlė Kazmauskienė, Vladas Kulbokas, Ona Dikšienė, p.p. J. Bernatoniai, Marcelė Matejoškienė, Juozas Brazauskas, p.p. F. Pažasiai, Magdalena Kavaliauskienė, Agota Kalinauskaitė, Juzė Gudaitė, p.p. M. Gapučiai, Amilia Plekavičienė, Magdalena Grubiškie, Antanas Ašmenskas ir p. Ašmenskas, Douglas St., Uršulė Šeduikienė, Zofija Iškuviene, Ona Kybartienė, Marijona Sutkienė, Veronika Trinkienė, Ieva Markšienė, Veronika Grišienė, Katarina Valentienė, p-nia Barisenė, Uršulė Jonėkienė, Dr. P. Jakimavičius, Dr. M. Casper, Dr. A. Kapochy, Dr. J. L. Pašakarnis, Dr. G. F. Gales, Dr. Mikaliois, Mary K. Gailius ir Sons, adv. Ch. Kalinauskas, adv. A. Young, A. J. Namakys, V. J. Tautvaiša, D. A. Zaletskas, Joseph Casper, G. C. Stukas, Caspers Pharmacy, J. Stonis Hardware, Village Market, Collins Shoe Store, J. Glineckas Market, P. Baltrušūnas — Perkins Market; Vladas Jakstas Market, Plevokas — Alice Bakery, p.p. J. Alukonis, J. Balkus — John's Tavern, p.p. P. Jarviai, Cabit

Pharmacy, p.p. A. Nevierai — Third St. Cafe; Pr. Razvadauskas — International Cafe; Ketvirtis and Co.; V. Balukonis — So. Boston Cafe; S. Grubliuskas Store, Emerson Elec. M. f. g. Co., Flood Sq. Hardware, Flood Sq. Market, Baltic Florist, Perkins Sq. Delicatessen, Bay View Dist. Co., So. Boston Hardware, Inc., Boris Beverage Co., Lincoln Shoe Store, Taylors Meat Market, Walters Market, Ieva Kuderauskienė, p.p. V. Stakučiai, p.p. K. Neuronai, Domicelė Barauskienė, Petronėlė Bikauskienė, p-nia Bukota, p-nia Ruseckienė, p-nia Antanavičienė, p-nia Kalakauskienė, p-nia Ch. Mockus iš Oakvill, Conn., p-nia Andrušaitienė, p-nia Bakanienė ir p. Jarušaitis, visos trys iš Chalestown.

Tėvų Marijonų vardu visiems tariame širdingai Ačiū. Taip pat ir tiems aukotojams, nors ir jų vardai būtų čia nesuminėti.

Rengėjai,
 So. Boston, Mass.

PADEKA

Širdingai tariam ačiū mieloms sesutėms ir švogeriams Broniutei (Šilinskaitei) ir Juozui Lukevičiams gyvenantiems So. Boston, Mass. ir Verutei (Šilinskaitei) ir Julijai Sakevičiams gyvenantiems Cambridge, Massachusetts. Atvykus mums iš tremties į Canadą už malonų mūsų aplankymą už mūsų kelionės apmokėjimą ir už materialinę paramą. Taip pat dėkojam Gudaičiams, gyvenantiems Hyde Park, Mass. už materialinę paramą.

L. A. Krakauskai.

ĮVAIRŪS SKELBIMAI

REIKALINGA KAMBARYS. Atvykusi iš tremties pora be vaikų ieško kambario ir pagėdauja, kad galima būtų bendra ar atskiria virtuvė pasinaudoti. Jei kas turite panašų kambarį, prašome pranešti "Darbininko" Administracijai. (5-8)

VALERIJO ŠAKNYS

Valerijono šaknys ramina nervus, painingius iš rūpesčio, persidirbimo, susikrimito ir bemigės; sakoma kad geras ir nuo nuovario, nuo histerijos ir žemų karščiavimų, išgąsčio ir kitų visokių nervų ir vidurių netvarkumo. Supiaustykit vieną gerą arbatinį šaukštuką valerijono šaknų ir įdėkite į pantę verdančio vandens. Kada atšals, galite gerti vieną puoduką į dieną. Valerijono svaras, \$2.00. Pusė svaro, \$1.00.

ALEXANDER'S CO.
 414 W. Broadway,
 So. Boston 27, Mass.

NEATIDĒLIOKITE,

Isigykite Kelionės Tikietus į Kennebunk Port, Maine

Norintieji važiuoti specialiais busais į Tėvų Pranciškonų ruošiamą Lietuvių Dieną, rugpiūčio 14, Vienuolyno parke, Kennebunk Port, Maine turi tuoj užsisakyti sau vietas įsigydamis tikietus. Kelionė į abu galu tik \$3.25. Busai išeis nuo "Darbininko" 7:45 iš ryto. Yra paimti du dideli ir puikūs busai. Tikietus galite gauti "Darbininke" pas St. Griganavičių, A. Majauskaitę, A. Ivašką ir kitus.

Busų Komisija.

Skaitykite ir platinkite katalikišką spaudą — laikraštį "Darbininką"!

Žiūrint iš orlaivio į Šv. Antano vienuolyną, Kennebunk Port, Maine šiaip atrodo tas Pranciškonų centras, kur rugpiūčio 14 d., š. m., įvyks didinga Lietuvių Diena ir piknikas. Ar reikia pilti daug žodžių, kad parūgins lietuvių sielą ne nuykkti anoje dienoje, kur tūkstančiai lietuvių iš arti ir toli suplauks kaip į Kretinę Lietuvoje. Pranciškonai visus kviečia ir visus malonūs nuoširdžiai priimti ir pavaišinti savo vienuoliškais ištekliais. Tad visi į Lietuvių Dieną!

Busai išeis iš South Bostono sekmadienį, 7:45 val. ryte nuo "Darbininko" namo. Busų tikietas į abi puses \$3.25. Kurie nori vykti į Tėvų Pranciškonų rengiamą Lietuvių Dieną, turi iš anksto pasirūpinti tikietus. Tikietus galima gauti "Darbininke", pas St. Griganavičių, panelę A. Majauskaitę ir A. Ivašką.

Nauji Tremtinių Transportai

Apie š. m. rugpiūčio 14 d., laivu "General Eltinge" į New Orleans atvyksta šie lietuviai tremtiniai:

Augustaitis, Vilius, Adelė į North Kansas City, Missouri.
 Balsevičiūtė, Joana į Forth Smith, Arkansas.
 Brazauskas, Motiejus, Eufrazina, Nijolė, Gabija į Baltimore, Md.
 Dabrila, Konstancija, Edwardas į San Antonio, Tėxas.
 Gejonis, Vincas į Denver, Calif.
 Jakatiis, Kajetonas, Ona, Mordestas.
 Jurkinaitė, Aurelija į North Kansas City, Missouri.
 Kareiva, Jonas, Antanas į Rio Hondo, Texas.
 Karuza, Kazimieras, Jadvyga, Sarunas, Giedrė, ir Los Angeles, Calif.
 Keserauskas, Mečislovas į Aurora, Ill.
 Kleiza, Antanas, Elzbieta, Vaclovas į Clarksdale, Miss.
 Korsakas, Apolonija, Ada į Los Angeles, Calif.

Kubilius, Adomas, Vytautas. Kybartaitė, Adolfiną į Stockton, Calif.

Mejeris, Jonas, Elzbieta, Marta, Juozas į Los Angeles, Calif.
 Miliauskas, Eufrozina, Ona į Kirkwood, Mo.
 Mitkus, Juozas, Domicelė, Teresa, Giedrutis į Los Angeles, Calif.
 Muchla, Alesandras, Elena į Los Angeles, Calif.
 Navickas, Jonas, Ona, Jonas, Petras į Hollywood, Calif.
 Patalauskas, Elena į Los Angeles, Calif.
 Petronis, Antanas, Julijona, Genovaitė, Antanas, Angelė, Janina.
 Pivoriūnas, Zigmąs, Aleksandra, Ilona į Cleveland, Ohio.
 Povilaitis, Viktoras, Elena, Aldona.
 Prisingtas, Vacislovas, Petronėlė, Rimvydas, Rita į Los Angeles, Calif.
 Rameika, Vytautas, Ona, Tomas, Viktorija, Ona.
 Skruzdys, Antanas, Pranciška į Dallas, Texas.

Draugijų Valdybų Adresai

LIETUVOS DUKTERŲ DR. JOS PO GLOBA MOTINOS SVČ.

Pirmininkė — Eva Markšienė, 625 E. 8th St., So. Boston, Mass. Tel. SOuth Boston 8-1298.
 Vice-Pirmininkė — B. Gailiūnienė, 8 Winfield St., So. Boston, Mass.
 Prot. Rašt. — Ona Ivaškienė, 440 E. 6th St., So. Boston, Mass.
 Finansų Rašt. — B. Čiūnienė, 29 Gould St., W. Roxbury, Mass. Tel. Parkway — 1864-W
 Išdinininkė — Ona Siauris, 51 Tampa St., Mattapan, Mass.
 Tvardarė — Ona Krasauskas, 11 Spring St., So. Boston, Mass.
 Kasos Gl. — Elzbieta Aukštikalnytė, 110 H St., So. Boston, Mass.
 Draugija savo susirinkimus laiko kas antrą antradienį mėnesio, 7:30 v. vakare, Parapijos salėje, 492 E. Seventh St., So. Boston, Mass.
 Visais draugijos reikalais kreipkitės pas protokolų raštininkę.

SV. JONO EV. BL. PAŠALPINES DRAUGIJOS VALDYBA

Pirmininkas — Viktoras Medonis, 21 Sanger St., So. Boston, Mass.
 Vice-Pirm. — Vincas Stakutis, 684 Sixth St., So. Boston, Mass.
 Prot. Rašt. — Jonas Glineckis, 5 Thomas Pk., So. Boston, Mass.
 Fin. Rašt. — Aleksandras Ivaška, 440 E. Sixth St., So. Boston, Mass.
 Išdinininkas — Stasys K. Griganavičius, 699 E. Seventh St., S. Boston, Mass.
 Maršalka — Jonas Zaikis, 787 Broadway, So. Boston, Mass.
 Draugija laiko susirinkimus kas trečią sekmadienį kiekvieno mėnesio, 2 val. po pietų. Parapijos salėje, 492 E. 7th St., So. Boston, Mass.
 Visais draugijos reikalais kreipkitės pas protokolų raštininkę.

Seferlis, Magdė, Elvyra. Tamsevičius, Feliksas, Jadvyga, Vanda, Juozas. Atvykusius pasitiks organizacijų atstovai. BAF Imigracijos Komitetas.

Kinijos Nacionalistai Įteikė Rusijai Protestą

Canton, Kinija — Rugpiūčio 8 d. — Kinijos Nacionalistinė vyriausybė įteikė Rusijai griežtą protestą dėl jos neseniai sudarytos su Mandžiūrijos komunistais prekybos sutarties.

Ta nota buvo įteikta dabartinio Kinijos užsienių reikalų ministerio George Yek sovietų Rusijos charge d'affaires Vladimirui Vaskov. Toje notoje kaltinama sovietų Rusija dėl 1945 met. sudarytosios Rusijos - Kinijos sutarties sulaužymo.

Tąja 1945 m. sutartimi Kinija įgijo speciales Mandžiūrijoje privilegijas, kurias Sovietų Rusija pripažinusi.

GRABORIAI

S. Barasevičius ir Sūnus
 Funeral Home
 254 W. Broadway
 South Boston, Mass.
JOSEPH BARASEVIČIUS
 Laidotuvių Direktorius
 NOTARY PUBLIC
 Patarnavimas Dieną ir Naktį
 Koplyčia Šermainis Dykal
 Tel. South Boston 8-2590
 Avenue 2-2484

CASPER
 FUNERAL HOME
 187 Dorchester Street
 South Boston, Mass.
Joseph W. Casper
 (KASPERAS)
 Laidotuvių Direktorius ir
 Balsamuotojas
 NOTARY PUBLIC
 Patarnavimas Dieną ir Naktį
 Koplyčia Šermainis Dykal
 Tel. SO 8-1437
 South Boston 8-3960

YAKAVONIS
 Funeral Home
 741 No. Main St.
 Brockton, Mass.
V. YAKAVONIS
 Laidotuvių Direktorius ir
 Balsamuotojas
 Patarnavimas Dieną ir Naktį
 Koplyčia Šermainis Dykal
 Tel. Brockton 8-1580

WAITT
 FUNERAL HOME
 30 Emerson Ave.
 Brockton, Mass.
Edward J. Waitt
 (Waitekūnas)
 Laidotuvių Direktorius ir
 Balsamuotojas
 Patarnavimas Dieną ir Naktį
 Koplyčia Šermainis Dykal
 Tel. Brockton 3368

WAITKUS
 FUNERAL HOME
 197 Webster Ave.,
 Cambridge, Mass.
PRANAS WAITKUS
 Laidotuvių Direktorius ir
 Balsamuotojas
 (Notary Public)
 Patarnavimas dieną ir naktį.
 Nauja moderniška koplyčia šermainis dykal. Aptarnauja Cambridge ir Bostono kolonijas žemiausiomis kainomis.
 Kainos tos pačios ir į kitus miestus.
 Reikale šaukite; Tel. TR-6-6434.

ZALETSKAS
 FUNERAL HOME
 564 East Broadway
 SOUTH BOSTON, MASS.
 D. A. Zaletskas, F. E. Zaletskas
 Graboriai ir Balsamuotojai
 Patarnavimas dieną ir naktį.
 Koplyčia Šermainis Dykal
 NOTARY PUBLIC
 Tel. SO 8-0815
 South Boston 8-2609

Užsisakykite Toniko Pas Mus
 Pristatom geriausį toniką
 Piknikams, Vestuvėms,
 Krikštynoms ir visokiems
 Parengimams.
 Kainos prieinamos.
Myopia Club Beverage Co.
 Grafton Ave., Islington, Mass.
 Tel. Dedham 1304-W
 PRANAS GERULSKIS, Namų Tel. Dedham 1304-R

Geriausia Užeiga Vyrams ir Moterims yra SOUTH BOSTON CAFE
 Vincas Balukonis, Savininkas.
 Pagamina gerus lietuviškus pietus, užlaiko geriausį alų, vyną ir degtinę, ir visiems draugiškai ir mandagiai patarnauja.
 258 West Broadway, South Boston, Mass.

DEL "SAMONINGO NEDRAŠUMO"

I mano straipsnį: "Iprastuoju keliu", tilpusį birželio 21 dienos "Darbininko" numeryje, atsakė Pr. Paukštaitis savo straipsniu: "Samoningas nedrašumas" (žiūr. "Naujienos" Nr. 172, iš liepos 23 d.).

Tame straipsnyje gerb. Pr. Paukštaitis mane kai ko klausia. Taigi, nors "nedrašiai", jam norėtųsi į klausimą ir atsakyti.

O rašinio autorius, štai, ko klausia:

"Man norėtųsi p. Z. Jurkėną paklausti, ar Tamsta jautiesi kompetentingas atsakyti arba klausimus statyti, vardu K. L. S-gos ar kitų asmenų, kurie mano straipsnyje paminėti buvo? Nes aš Tamstos ir Tamstos pavardės, ne tik K. L. S-gos vadovybės tarpe, bet ir iš viso — nežinau. O jei šiuo savo straipsniu į mano straipsnį mėginote atsakyti, — tai bent šį kartą privalėjote išdrįsti pasisakyti, kas iš tikrųjų esate..."

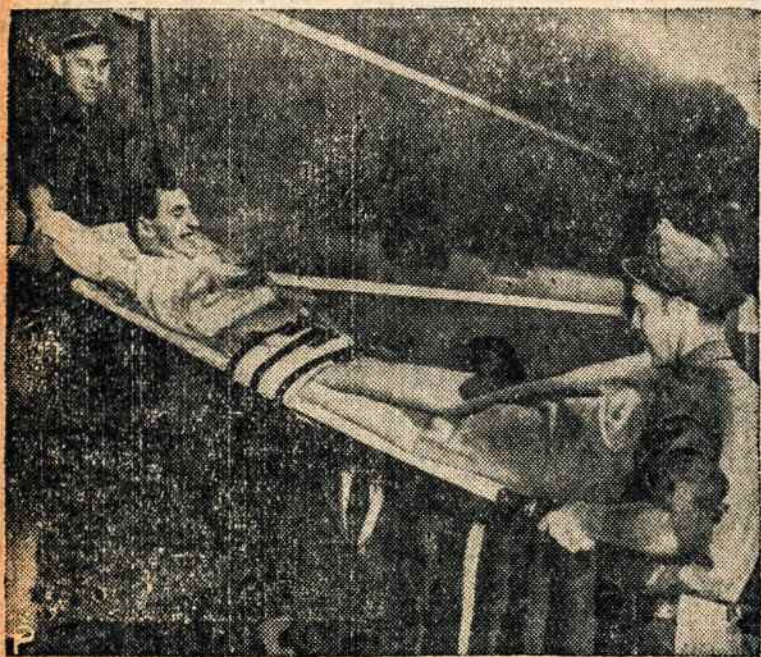
Taigi, kaip matote, gerb. Pr. Paukštaitis "prispyrė mane prie sienos"...

Tačiau, prieš pradėdamas atsakymą, ir aš gerb. oponentą norėčiau kai ko paklausti. Jūs manęs klausiate ar aš buvau kompetentingas atsakyti arba klausimus statyti K. L. S-gos ir kitų asmenų vardu, kai, tuo tarpu, Tamsta sakotės manęs nepažįstas ir net mano pavardės negirdėjęs...

O Tamsta, gindamas "neklaidingas" KLCT pozicijas savo straipsnyje, paskelbtame net per du "Naujienų" numerius (134 ir 135) ir užvardintame: "Kanados padėti stebint iš arčiau", ar nurodėte savo įgaliojimo, gauto iš KLCT, nuolaidą, ar pasisakėte, kad esate paskirtas "apginti" jų "tiesų kelią" nuo "nenaudėlių" sąjungininkų? Taipogi — ar išdėstėte straipsnyje savo autobiografiją: kas per vienas tas Pr. Paukštaitis yra?...

Zinoma, atsakykite, kad ne. Tai kodėl gi Jūs iš manęs reikalaujate pasisakyti kas aš esu?

Toliau. Dar grįžtant prie Jūsų pavardės. Gal gi Tamsta tu (neužsigaukite!) dar nepamanėte, kad Pr. Paukštaitis...

Nuotraukoje matomas parvežtas į Chicago ir ambulatorijos personalo ant neštuvų iškeliamas iš traukinio brolis A. Henry Gauthier, 23 m. amžiaus, susirgęs vaikishkuoju paralyžiumi. Jis Romoje mokėsi į kunigus. Jį iškelia: iš kairės John Mahoney ir Steves Clancy. Jis bus gydomas St. Francis Hospital Evanston, Ill.

SENIAU PRIE STOVYKLOS PAŠTO LANGELIO

Kas dieną anksti rytą, dar prieš aštuonias stovyklos gyventojai pradeda rinktis prie stovyklos pašto durų. Iš atėjusių vieni dėžutėn įmeta laiškus ir nueina, o kiti pasilieka laukti, kol atsidarys paštas. Atsidarius langeliui, pasidaro gyvas judėjimas. Visi skuba, grūdasi, kad greičiau atlikus savo reikalus. Vieni siunčia registruotus laiškus, kiti siuntinius, treči spausdinius, dar kiti perka pašto ženklus, teiraujasi, kaip ir koku būdu išsiųsti oro pašto laiškus, įdomaujasi apie įvairius pašto tarifus, klausinėja apie dingusius laiškus, žuvusius siuntinius ir dar kitais įvairiais reikalais kreipiasi į pašto tarnautojus. Ir taip kas dieną nuo ankstyvo ryto pašto langelis apgultas ir virte verda judėjimas, skubėjimas ir darbas.

Apie devintą valandą iš dėžutės išimami laišukai, kurie atidžiai peržiūrimi, patikrinami, sutvarkomi ir išvežami į vokiečių paštą. Interesantų prie langelio beveik nebėlieka, tik vienas kitas dar ateina, nusiperka pašto ženklų, apsimoka už laikraščių prenumeratą, nusiperka vieną kitą knygą, pasidomauja, kada bus atvežama korespondencija.

Maždaug apie dešimtą valandą pasidaro pašto koridoriuje gyvas judėjimas. Visi ateina su viltimi, kad tikriausiai, ką nors iš pašto gaus. Visi skuba ir stengiasi užsiimti, kiek galint, geresnę vietą prie langelio, kad būtų patogiau ir geriau stebėti, kaip pašto patalpose eina darbas. Visi su nekantrumu laukia atvežant pašta, bet dažnai paštas pasivėlina.

Tarnautojui grįžus iš miesto pašto su laiškais ir siuntiniais, vieni iš laukiančiųjų padeda sunėsti atvežtus siuntinius, kurių kas dieną atvežama ne po vieną kitą, bet dešimtimis, o ypač prieš šventes: Kalėdas, Velykas ir Sekmines, net šimtais. Tada prie langelio pasidaro tikra grūstis ir net spūstis. Visi nori greičiau gauti laukiamąjį laišką ar siuntinį.

Kol laiškus ir siuntinius išskirsto, sutvarko, praeina daug gražaus laiko. Tuo tarpu prie langelio susirinkusieji stovyklos gyventojai iš nuobodumo kai kada vienas kitam pradeda pasakoti, kokios yra jo viltys ir ką mano gauti, bet į didesnes kalbas neįsileidžia. Vienas kalba, kad jis tikriausiai gaus iš Amerikos laiška, kuris būsiąs nuo dėdės, tetos, o, gal ir nuo kokio nors šiaip geradarijo. Kitas šneka, kad jis turįs viltį sulaukti tokį laišką, kuriame būsiąs pranešimas, kad jam esą sudarytos ir pasirašytos buto ir darbo garantijos. Būk jis nujauciąs, net sapnavęs, kad šiandien tikriausiai jam tokia laimė būsianti. Dar tūlas tvirtina, kad jis iš nepažįstamo geradarijo gausiąs siuntinį, nes prieš tris savaites gavęs laišką, kuriame radęs: buto ir darbo garantijų nuorašus, ir dar buvo parašyta, kad jam išsiųstas siuntinį. Laukiančiųjų tarpe atsirado vienas ir toksai, kuris sakė nesitikįs ką nors iš Amerikos sulaukti, nes neturįs jokių giminių, draugų bei pažįstamų, nors prieš kurį laiką buvo parašęs į Amerikos vieną laikraštį, kad esąs dideliame varge, kad jo žmona gulinti ligoninėje ir nėra vilčių, kad galėtų netolimoje ateityje pasveikti. Vaikų sveikata taip pat bloga. Gydytojai sako, kad vaikams apsaugoti nuo džiuvos reikalingas geresnis maistas ir geresnė priežiūra. Tuos faktus paliudijęs vietos stovyklos klebonas.

Pašto tarnautojas baigęs tvarkyti laiškus ir siuntinius, pradeda delinti laiškus. Tarp daugelio kitų pavardžių paminėta ir ano tremtinio pavardė, kuris prieš kelias minutes kalbėjo, kad neturįs jokios vilties gauti laišką ar ką nors iš Amerikos. Dabar paduodama jam ne vienas, bet trys laišukai ir visi iš Amerikos, ir dar padavėjas pastebėjo, kad ne viskas: yra ir siuntinys.

Visi trys laišukai nuo nepažįstamų žmonių, kurie radę laikraštyje io prašymą. Teiraujasi, kaip ir koku būdu jie galėtų jam padėti ir kas jam pirmiausia esą reikalinga. Vienas rašo, kad jau pasiuntęs maisto, kitas, kad rūbų ir maisto, o trečias teiraujasi, ar jam reikalinga atvažiavimui į Ameriką darbo ir buto garantijos, kokio didžio reikalingi vaikams rūbai. Visi trys laišukai pilni užuojautos, suraminimo ir noro padėti.

Kitas dypukas ką tik gautą iš Amerikos laišką laiko rankose ir savo kaimynui pasakoja, kad jis praeitais metais iš vietos Raudonojo Kryžiaus gavęs švarką, kurio kišenėje radęs aukuotojo antrašą. Nieko nelaukdamas, parašęs padėkos laišką. Po kurio laiko nuo to paties nepažįstamojo geradarijo gavęs laišką, kuriame jis jo teiravęsis, kaip ir koku būdu atsiradęs Vokietijoje, ką veikęs Lietuvoje, pasiteiravęs apie tremtinių gyvenimą ir pasidomavęs, kas jam labiausiai reikalinga: maistas, ar rūbai. Iki šiolai jis nuo jo gavęs daug siuntinių su maistu ir rūbais, dabar rašas, kad jau esąs rūpinęsis visus reikiamus dokumentus išvažiavimui į Ameriką.

Baigęs dalinti laiškus, pradeda dalinti siuntinius. Siuntiniai įvairaus dydžio ir svorio, gražiai, tvarkingai supakuoti. Iš ko matyti, kad siuntinių siuntėjai su noru ir meile siunčia juos iš savo sunkiai uždirbtų santaupų. Kiekvienas su džiaugsmo ašaromis pasiima siuntinį, padėkojęs pašto tarnautojams, šypsodamasis apleidžia pašto patalpas ir skuba pas saviškius.

Prieš pietų pertrauką išnešiojami likusieji laišukai ir sykiu pranešama, kad iš pašto atsiimti siuntinius. Toksai sveičias, kuris atneša laiškus ir praneša, kad atsiimtų siuntinį. Visur yra laukiamas, nuoširdžiai ir mieliai priimamas. Gaušieji iš Amerikos laiška saviškių tarpe yra balsiai skaitomi. Drauge visi dalinasi laiškų įspūdžiais.

Tai buvo pirmiau, kada Amerikos vartai dėl tremtinių buvo uždaryti. Dabar, sumažėjus tremtinių skaičiui mažėja sykiu laiška ir siuntiniai.

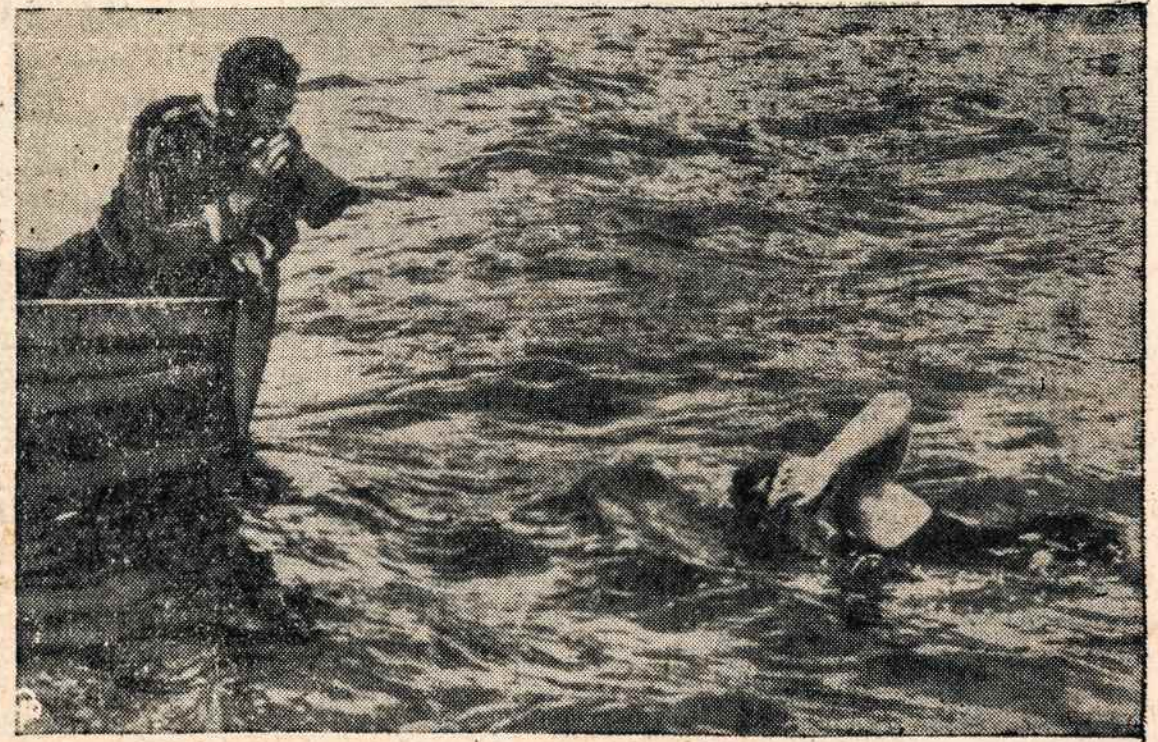
Jonas Ervydis.

Bendrajam Amerikos Lietuvių Fondui

Schleswig — Holsteino ir Hamburgo Apygardos Lietuvių Tremtinių Bendruomenės apylinkių pirmininkų suvažiavimas įvykęs š.m. birželio m. 26 d. Spakenberge, širdingiausiai sveikina BALF-o Vadovybę ir visus Amerikos lietuvius, atjaučinius į didelį vargą patekusius savo tautiečius.

Suvažiavimas labai aukštai įvertina Brolių Amerikiečių pastangas ir tremtiniams tiekiamą paramą, dėkoja už nuoširdžią moralę ir materialią paramą ir linki BALF-ui sėkmės tolimiesiems jo darbams.

Suvažiavimo Prezidiumas.
Sėka parašai.

Ernest Duggan praneša per tam tikrą garsintuvą (megaphone) plaukimo kryptį Shirley May, 16 m. amž., Massachusetts high school mokinėi, jai perplaukiant kanalą tarp Anglijos ir Prancūzijos. Duggan tikisi, kad Shirley May sumuš pasaulinį rekordą, koks ligi šiol buvo pasiektas Gertrude Ederle.

BALF Sandėlyje Gauti Drabužiai ir Kiti Daiktai 1949 m. Liepos mėn.

SVARAI:

Connecticut:
Hartford, BALF 12 skyrius 1,500 svarų; Simsbury, A. Mikalauskienė 32 sv.; Tariffville, A. Jonaitis 37; Waterbury, Anna M. Rogers 20.

Illinois:
Chicago, D. Petrauskienė 8; Danville, K. J. Kodis 89; Waukegan, BALF 94 skyrius 890.

Maryland:
Baltimore, BALF 64 skyrius 375.

Maine:
Rumford, B. Stasiulis 9.

New Hampshire:
Manchester, Mary Zaremba 150.

New Jersey:
Camden, J. Matusevice 18; Newark, M. Kauklis 65, BALF 35 skyrius 87, A. Benziskas 49; New Market, Wypick Express 85.

New York:
Brooklyn, Mrs. Daugirda 12, P. Pupius 70, Anna Larant 13, Mrs. A. Grisman 3, V. Ulevičius 48, Mrs. Lawler 31, Amelia Petraska 37, Pauline Mullin 12, J. Averkienė 13, M. Puzauskienė 66; Buffalo, A. Barrowskas 9; Great Neck, L. I., BALF 20 Skyrius 32; Maspeth, L. I., Viešp. Atsimainymo P. 134; Yonkers, O. Nelson 60.

Ohio:
Akron, N. Trumpikas 575.

Pennsylvania:
Hazleton, Fannie Kender 23;

Luzerne, Mrs. A. Marcin 20; Philadelphia, F. Matutis 10; Pittsburgh, G. T. Martinaitis 38; Rogers Pond, M. White 18.

BALF Valdyba visiems nuoširdžiai dėkoja už prisijusias daiktines dovanas.

Visas aukas siųskite:
United Lithuanian Relief Fund of America
105 Grand Street,
Brooklyn 11, N. Y.

PAREMKIME BALF'o VAJŲ!

Sunkios mūsų tremtinių gyvenimo sąlygos verčia visus amerikiečius susirūpinti jų likimu.

Mums tenka sunki, bet ir garbinga pareiga: gelbėti skęstantį tautietį. Juo daugiau rėsimės BALF'a, tuo greičiau įvyks tremtinių išemigravimas ir tuo greičiau pasibaigs jų vargai.

Tat neleiskime palūžti tremtiniams! Prisdėkite uoliai prie vykdomo BALF Vajaus!

RUOŠKIMĖS BALF SEIMUI!

BALF Metinis Seimas šiemet įvyks spalį (October) 7 ir 8 dd., Benjamin Franklin Hotel, Philadelphiaje.

Skyriai prašomi iš anksto jam pasiruošti: sutvarkykite narių sąrašus, mokesčius ir pasiruoškite rinkti nuo kiekvienų 25 narių po vieną delegatą Seimui. Skyrių delegatų dalyvavimas ne tik pageidaujamas, bet ir būtinas!

Sveikinimas

Bendrojo Amerikos Lietuvių Fondo (BALF)

Vyriausiam KOMITETUI
Atlanto Vandenyne,
1949 m. liepos m. 29 d.

Brangus Broliai Amerikiečiai, 1949 m. liepos mėn. 29 dieną mes, 260 lietuviai — tremtiniai, pasiekę laivu "U.S.A.T. GENERAL C.H. MUIR" laisvės ir demokratijos šalį Amerikos Jungtines Valstybes, džiaugiamės pasijutę tikrai laisvais žmonėmis, sveikiname Jus ir reikiame didžiausią padėką BALF-o Vadovybei ir visai Amerikos lietuvių patriotiškai Visuomenei už suteiktą mums moralinę bei materialinę paramą mūsų sunkiose skurdo ir nevilties dienose ištrėmime.

Drauge pareiškiame, kad mes šiandien pat jungiamės su Jumis ir viso pasaulio lietuviais į bendrą kultūrinį darbą ir į kovą dėl mūsų Tėvynės laisvės ir Nepriklausomybės.

Valio Mūsų Broliai Amerikiečiai.

Lietuvių, atvykusių laivu "USAT GENERAL C.H. MUIR", įgaliotiniai:

Vl. Nagius — Nagevičius
Ats. Brig. Generolas
Med. Dr. B. Matulionis
Ats. Pulkininkas
K. Girna
Banko Direktorius
M. Purvinas
Instituto lektorius
J. K. Vembre
Dipl. Teisininkas

Skaitykite ir platinkite katalikišką spaudą — laikraštį "Darbininką"!

ŠV. ROKO PARAPIJOS METINIS

PIKNIKAS

SEKMADIENĮ,

Rugpjūčio - Aug. 14, 1949

ROMUVOS PARKE, BROCKTON, MASS.

Skanūs valgiai, gardūs gėrimai, maloni muzika ir kitokie dienos programoje įvairumai. Ten pasirodys ir menas ir sportas.

Brocktonietės šeiminkės ruošiasi svečius ir viešnius pavaišinti skaniais fermeriškais valgiais. Kas atsilankys, tikrai nesigailės, nes kiekvienas bus pilnai patenkintas.

Visas pelnas naujos bažnyčios statybos fondui.

Nuoširdžiai visus kviečia KLEBONAS ir RENGEJAI.